

BRANN & SIKKERHET

Nr. 2- 2016 - 91. årgang

**Brannvesen bekymret
for innsatstid
til sykehjem**

6

**Sprinklerskolen:
Nytt tilbud til
rørleggerne**

10

**Fortsatt dårlige
komfyrvakter i salg**

24

Brannalarm for byggeprosjekter

Midlertidig brannalarm fra Elotec på Gardermoen

Designet og illustrert av Nordic Office of Architecture

Utbyggere øker fokus på brannsikkerhet også i byggefasen. Trådløse brannalarmsystemer fra Elotec gir nødvendig fleksibilitet.

Løsninger fra Elotec er brukt ved:

- Oslo Lufthavn Gardermoen
- Bergen Lufthavn Flesland
- Statens Kontorbygg
- Den Norske Opera og Ballett

Kontakt oss: **72 42 49 00 / info@elotec.no**

Les mer: **www.elotec.no**

Utgiver

Norsk
brannvernforening
Ensjøveien 16,
Pb 6754 Etterstad
0609 Oslo

Internett

www.brannvernforeningen.no

Abonnement

Karina Pollen
Tlf. 23 15 71 00
kp@brannvernforeningen.no

Redaksjonen

Telefon 23 15 71 00

Ansvarlig redaktør:

Synnøve Haram
syh@brannvernforeningen.no

Annonser

A2media
Bjørn Kjetil Sagerud
Telefon: 99 57 01 07
bjorn.kjetil@a2media.no

Forsideillustrasjon:

Elmer Laahne.

Brann & Sikkerhet gis ut av Norsk brannvernforening.

Den første utgaven av bladet kom i 1926.

Brann & Sikkerhet skal virke for bedre brannsikkerhet på mange plan i samfunnet. Bladet tar blant annet for seg endringer i lover og forskrifter, organisering av det offentlige brannvernarbeidet, administrative og tekniske løsninger innenfor brannvernet, aktuelt reportasjestoff om branner og andre ulykker som har inntruffet, orientering om nye produkter og tjenester, artikler om andre sikkerhetsrelaterte temaer for hjemmet, industri og næringsliv, orientering om relevant litteratur og en leverandøroversikt over aktuelle produkter og tjenester.

INNHold

Brannvesen bekymret for lang
innsatstid til sykehjem **6**

Sprinklerskolen: Nytt
tilbud til rørleggerne **10**

Endringer i byggesaks-
forskriften får to års
utsettelse **14**

Feilbruk av mansjetter
svækker brannsikkerheten **16**

Sprinklers in suspended
ceilings **18**

Brannvernkonferansen 2016:
Hva skjer
i Brannvern-Norge? **22**

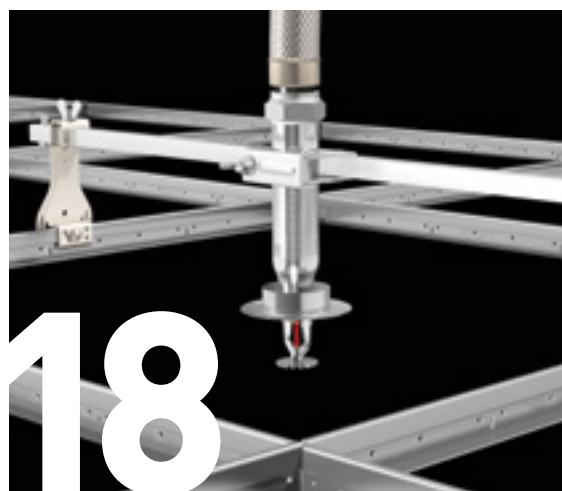
Fortsatt dårlige
komfyrvakter i salg **24**

Avinor setter ut
brannberedskapen i Bodø **30**

Ny app for brannvesen
på tilsyn **34**

Brannsikringsplan for
Bergen vedtatt **36**

Debatt: Hvordan få
brannsikkerheten i orden? **37**

SPRINKLERANLEGG – til frykt og glede

I denne utgaven av Brann & Sikkerhet handler det mye om sprinkleranlegg. Og de er virkelig forbundet med litt skrekkblandet fryd.

Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR) har tatt kontakt med DSB fordi de er bekymret for at det ikke lenger er et absolutt krav til at innsatstiden til sykehjem skal være 10 minutter. Om sykehjemmet er sprinklet, kan innsatstiden være opptil 20 minutter. NRBR mener det er uforvarlig at direktoratet støtter seg så mye på at sprinkleranlegget skal fungere. For det er det ikke alltid at det gjør. I tillegg er det mange ulmebranner som sprinkleranlegget ikke vil kunne fange opp tidsnok. Også fordi brannvesenet ofte må hjelpe til med evakueringen av beboerne på sykehjemmet, er det uheldig at innsatstiden forlenges.

DSB svarer at de har forståelse for brannvesenets bekymring. Men sier også at brannvesenet selv må følge opp at tiltak som for eksempel et sprinkleranlegg er kontrollert og vedlikeholdt som det skal, slik at det vil

fungere optimalt i en brannsituasjon.

Og når det gjelder at sprinkleranlegg virkelig vil fungere som de skal i en gitt situasjon, så er det gledelige ting på gang når det gjelder opplæring av dem som monterer disse anleggene. FG, TI og Brødrene Dahl har gått sammen om å utvikle Sprinklerskolen som nettopp er en praktisk opplæring i montasje av sprinkleranlegg for rørleggerne. På Sprinklerskolen vil installatørene få se en brann på nært hold, og hvordan et sprinkleranlegg fungerer i praksis. De skal også selv få prøve seg på å skru på ulike anlegg. Forhåpentligvis vil de få en bedre forståelse av at det er viktig at de gjør en god jobb når de monterer disse anleggene.

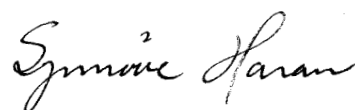
I denne utgaven har vi også tatt inn et engelsk innlegg om sprinkling ved himlinger som forhåpentligvis både er interessant og forståelig for dere som jobber i bransjen.

25. april er det duket for Brannvernkonferansen 2016. Her vil du få nyttige foredrag og innspill fra hva som foregår i Brannvern-Norge. Årets konferanse legger opp til at det som formidles virkelig skal kunne brukes i praksis i hverdagen til dere som jobber med brannsikkerhet og forebygging mot brann. Så «stay tuned!»

I tillegg har vi sett litt nærmere på dette med komfyrvakter. Det har vært litt frustrasjon i forbindelse med bruk av slike komfyrvakter for de har ofte forårsaket feilalarmer. I fjor kom det en egen norm - NEK EN 50615 - med krav som slike installasjoner skal oppfylle. Vi spør både produsenter, installatører og myndigheter om dette har bidratt til at komfyrvakter som ikke fungerer er tatt ut av markedet. Dessverre er ikke dette tilfellet.

Så tar vi turen til Bodø hvor det er «nybrottsarbeid» på gang. Der har Avinor bestemt at brann- og redningsberedskapen ved Bodø lufthavn skal settes ut til Falck Emergency AB. Dagens ansatte i brann- og redningsberedskapen på flyplassen er bekymret, men det sier Falck at det ikke er noen grunn til. De har planer om å overta de fleste når de tar fatt 1. august i år.

Og sist, men slett ikke mist: Vi stolte av å kunne presentere «Det store brannløftet» hvor Gjensidigestiftelsen stiller 350 millioner kroner til rådighet for å styrke innsatsen til norske brannvesen rundt omkring for å trygge hverdagen til alle oss andre. Aldri før har så mange penger blitt gitt i en og samme pott når det gjelder brannsikkerhet. Dette er virkelig et formidabelt prosjekt, som vi gleder oss til å følge med på videre.

«Det store brannløftet»:

350 millioner kroner til enda bedre brannsikkerhet

Gjensidige er 200 år i år. I den forbindelse vil Gjensidigestiftelsen, som den største eieren, gi en formidabel gave til samfunnet i form av «Det store brannløftet». Hele 350 millioner kroner skal brukes på brannvesenet i Norge med mål om å gjøre hverdagen tryggere for folk.

Tekst: Synnøve Haram

«Det store brannløftet» er virkelig et løft for brann- sikkerheten i Norge.

- Dette er vår aller største enkeltsatsing noen- sinne, sier Unn Dehlen, administrerende direktør i Gjensidigestiftelsen.

- Brannsikkerhetsarbeid er et tiltak i tråd med vår visjon om å skape et tryg- gere samfunn, sier hun.

Prosjektleder for det hele er Dag Botnen som til dag- lig er brannsjef i Hallingdal brann- og redningstjeneste iks.

- Prosjektet er delt inn i fire underprosjekter. Det er støtte til materiell og utstyr, kompetanseheving i brannvesenet, brann- forebyggende tiltak og forskning og utvikling, sier Botnen.

Alle disse fire kategori- ne er nettopp områder som både ansatte i brannves- enet og andre som jobber tett på dem har ønsket seg mer ressurser til.

- Noen av tiltakene i prosjektet kan brannvesen søke om, andre områder gjennomføres sentralt.

Det er et viktig prinsipp for oss å styrke brannvesenet utover det som allerede er lovpålagt. Det vil si at vi ikke går inn og dekker det som allerede er et kom- munalt ansvar, sier Dag Botnen.

Materiell

190 millioner skal gå til materiell og utvikling av nye brannbiler.

- De ulike brannvesen kan søke om å få tildelt en av 12 brannbiler, eller en av 24 biler som skal benyttes som fremskutte enheter eller en dykkerbil, sier Botnen. I tillegg vil prosjektet styrke beredskapen ved å tildele utstyrspakker som alle brannvesen kan søke på.

- Man kan søke om ut- styrspakker innenfor vann- redning, flom, verneutstyr med mer. Hovedfokus er det som er vannrelatert, sier Dag Botnen.

Brannforebyggende tiltak

80 millioner er avsatt til å styrke brannforebyggende tiltak rettet mot utsatte grupper. Det skal utarbeides informasjonsmateriell og jobbes med å utvikle tiltak som vil gi økt fore- bygging mot brann hjemme hos folk. Pengene vil også gå til utdeling av røykvars- lere og annet teknisk utstyr som kan forhindre brann hos utsatte grupper, sier Botnen.

Kompetanseheving

- Vi mener kompetanse er grunnsteinen for alt arbeid som skal gjøres i brannvesenet, og vi ønsker derfor å styrke dette ytterligere. Et satsingsområde er ledelse på taktisk og strategisk nivå, noe som regelmes- sig dukker opp i nasjonale evalueringsrapporter. Et annet satsingsområde er overflateredning, sier Dag Botnen.

Foto: Dimitri Koutsomytis

Unn Dehlen og Dag Botnen.

Forskning og utvikling

Og sist men ikke minst så vil «Det store brann- løftet» bruke ressurser på forskning og utvikling.

- For å kanalisere ressur- sene best mulig, utarbeider Norges forskningsråd en analyse av forskningsstatus innenfor brann og bered- skap. Basert på dette vil

det gjøres en anbefaling om videre tiltak, sier Dag Botnen.

Gjensidigestiftelsen er Norges største stiftelse. Siden 2007 har stiftelsen delt ut 1,7 milliarder kroner til omkring 5200 prosjekter.

For mer informasjon og søknadsskjema, se www.brannloftet.no

blokjemi.norge

Brannmaling til Treverk!

Hvit eller Klar Brannhemmende / Isolerende Brannmaling til alle typer treverk.

Tilfredsstiller B s1 d0, K1 10, K2 10 og opp til E160.

NYHET Brannmaling til Stålkonstruksjoner!

Vannbasert maling som trenger langt mindre my en de fleste på markedet!

Stålmalingen er testet og godkjent for brannmotstand opp til 180 minutter!

Vemestå bibliotek og kulturhus

Se våre nettsider www.blokjemi.no eller kontakt oss på telefon: 38 15 30 20 for mere informasjon.

DSB lempet på krav:

Brannvesen bekymret for lang innsatstid til sykehjem

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) går ikke lenger inn for at utrykningstiden til et sykehjem skal være på 10 minutter som en hovedregel. Så lenge sykehjemmet er bygget i henhold til gjeldende krav i plan- og bygningsloven – og dermed er sprinklet – kan utrykningstiden i tettsted være opptil 20 minutter. Det er det flere brannvesen som reagerer på.

Tekst: Synnøve Haram

I januar i fjor tok Nedre Romerike brann- og redningsvesen (NRBR) kontakt med DSB fordi de var usikre på direktoratet sin holdning i forhold til hva som godkjennes av innsatstid for brannvesenet til et sykehjem. Det hadde dukket opp en sak i en kommune som sogner til NRBR hvor kommunen ønsket å bygge et sykehjem på et område hvor innsatsen fra brann- og redningsvesenet ville være på mer enn 10 minutter. Bakteppet for saken er at det står i dimensjoneringsforskriften at innsatstiden til sykehjem ikke skal overstige 10 minutter. Forskriften åpner imidlertid opp for at det kan gjøres unntak dersom det gjennomføres «tiltak som kompensere den økte risiko». Da kan innsatstiden være lenger enn 10 minutter.

I en telefonsamtale mellom DSB og en rådgiver hos NRBR ble det informert fra DSB sin side om at sprinkleranlegg er et tilstrekkelig

kompenenserende tiltak i forhold til at lengre innsatstid er akseptabelt. I samtalen ønsket også rådgiveren fra NRBR å forhøre seg om at unntaket nå er blitt hovedregelen når det gjelder innsatstid til sykehjem – det vil si at den kan overstige 10 minutter så lenge sykehjemmet sprinkles. Det vil si at 10 minutters innsatstid ikke lenger er et absolutt krav. Og det bekreftet DSB muntlig. NRBR ønsket derfor å få denne bekreftelsen skriftlig, og tok kontakt med direktoratet i et brev datert 5. mars i fjor. I et skriftlig svar bekreftet også direktoratet at innsatstiden kan være lengre enn 10 minutter hvis bygget sprinkles. Brannvesenet kan, men de er ikke pålagt, i tillegg foreta skjønnsmessige vurderinger på hvor lang innsatstiden kan være utover 10 minutter. Samt om det også skal kreves ytterligere sikringstiltak utover sprinkling.

Ikke sansen for utviklingen

NRBR liker ikke utviklingen i forhold til at man har gått bort fra hovedregelen om at det skal være 10 minutters utrykning for brann- og redningsvesenet til sykehjem. De sier i sitt svarbrev til DSB at de ikke ser på sprinkleranlegg som et sløkkeanlegg, men som et tiltak som skal begrense og holde brannen under kontroll frem til brannvesenet når frem og kan slukke den. Og de er bekymret for at denne utviklingen vil føre til at muligheten til å yte rask bistand til beboerne på sykehjemmene svekkes.

NRBR ønsket også en avklaring på om det er brann- og redningsvesenet som skal vurdere hvilke tiltak som skal iverksettes dersom innsatstiden er over 10 minutter eller om dette er en oppgave for brannteknisk rådgiver.

I DSB sitt svarbrev heter det at innsatstiden til nye sykehjem hvor det er påkrevd at det installeres sløkkeanlegg ikke skal overstige 20 minutter. Dette tidskravet har DSB satt i forhold til at de forutsetter at

sykehjemmet ligger i et tettsted, og at brannvesenet har krav om en innsatstid på 20 minutter til et tettsted. Direktoratet mener også at tilfredsstillende sikkerhet bygges inn i nye sykehjem i dag, og at det ikke vil være krav til skjønnsmessige vurderinger fra brann- og redningsvesenet om eventuelle ytterligere tiltak når byggeregelverket er fulgt i forbindelse med oppføringen av sykehjemmet.

Skeptisk til løsningen

Tore Bjareng som er seksjonsleder tilsyn hos NRBR sier at han er skeptisk til at DSB nå legger opp til at sprinkleranlegg skal løse alle problemer.

- Et sprinkleranlegg er ikke bedre enn det er prosjektert og utført, og vi ser mye rart på tilsyn. For eksempel kan det oppstå ulmebranner som ikke vil føre til at sprinkleranlegget løser seg ut, men hvor giftig røyk vil kunne ta livet av mange mennesker. Dette opplevde vi senest denne uken

hvor det oppstod en brann inne i veggene på et beboerrom på et av våre sykehjem. Rommet ble fullstendig røykfyllt, men til alt hell var det ingen på rommet da dette skjedde. Her ville ikke sprinkleranlegget hatt noen funksjon før langt ute i brannforløpet. Blant annet er det minimumsbemanning på nettene på sykehjem, og graden av opplæring og øvelser av bemanningen er også svært varierende, sier han.

Han viser til undersøkelser som har kartlagt at øvelsesopplegget sykehjemmet har avholdt i forkant av en brann er avgjørende for hvordan de ansatte takler evakuering av beboerne.

- Og det har også vist seg at det er viktig at brannvesenet kommer tidlig til brannstedet. De må også bidra i evakueringen av beboerne, sier han.

- Mange studenter og andre tar vakter, og ikke alle av dem får god nok opplæring. To nattevakter klarer ikke å evakuere 90 beboere. I tillegg er det også de sykeste som kommer

på sykehjem nå, og de er helt avhengig av hjelp for å komme seg ut, sier Bjareng.

Han ønsker derfor en debatt om hvilket sikkerhetsnivå som er akseptabelt.

- På tilsynsrundene våre ser vi også ofte at alle dører står åpne for de gamle vil ikke at de skal være lukket. Røyk vil spre seg veldig raskt rundt omkring på hele sykehjemmet. Derfor ønsker vi oss en debatt rundt at unntaket om at innsatstiden ikke lenger er 10 minutter plutselig ble regelen uten at dette ble diskutert offentlig. Brannsikkerheten hviler på et tiltak uten at man tenker alternativt. Og vi ser mange sprinkleranlegg rundt omkring som antakeligvis ikke vil fungere som de skal både på grunn av brukerfeil, som følge av feil prosjektering og/eller utførelse, sier Tore Bjareng.

Foto: Yayimages

DSB: Brannvesenet må følge opp tiltak de mener er viktige

I Direktoratet for samfunns-sikkerhet og beredskap viser de til brannvesenets rolle som tilsynsmyndighet, og at brannvesenet selv må fokusere på det de mener er problematisk når det gjelder brannsikkerhet på tilsynsrundene sine.

Tekst og foto: Synnøve Haram

I DSB forstår de bekymringen til brannvesenet på Nedre Romerike. Men Anders Leonhard Blakseth som er avdelingsleder i avdeling for forebygging i direktoratet sier også at ethvert brannvesen som er bekymret

for hvorvidt et sprinkleranlegg vil fungere som det skal i en gitt situasjon, i tilsynet sitt må sjekke at kontrollrutiner og vedlikeholdsavtaler for sprinkleranlegget er på plass.

- På tilsynsrundene må brannvesenet etterspørre denne type dokumentasjon, og forsikre seg om at alle tiltak som gjør at sprinkleranlegget vil fungere som det skal er iverksatt. Det er brannvesenet selv som skal vurdere hvilken type tilsyn som er nødvendig når det gjelder objektene i kommunene sine og hvor ofte de skal gå tilsyn, sier han

Når det gjelder brannspredning som følge av ulmebranner og dører som står på vidt gap, så understreker han at eier og bruker av bygget må

Anders Leonhard Blakseth.

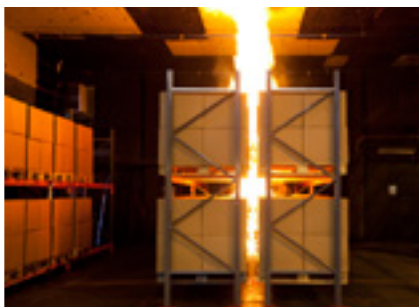
sørge for at bygget brukes som prosjektert, og at forskriftsmessige krav er oppfylt. Dette gjelder også tiltak som skal forhindre spredning av røyk og flammer.

- Og det finnes tiltak som kan installeres som både ivaretar beboernes ønsker og som også vil ivareta brannsikkerheten deres om det skulle begynne å brenne. For eksempel kan man sette magneter på dørene, sier Anders Leonhard Blakseth.

NFSD | Nordic Fire & Safety Days

June 16-17 2016

Read more and register at www.conferencemanager.dk/NFSD2016

BEKYMRET FOR BRANN
ELLER VANNSKADE I DIN BOLIG
ELLER DITT BORETTSLAG?

Nå kan du enkelt gjøre noe med det!

VI HAR **ENKLE** LØSNINGER SOM
FORHINDRER SKADE ELLER
REDUSERER SKADEOMFANG!

Alle produktene er enkle å montere,
enkle å bruke og krever
INGEN NY KABLING!

TRYGGERE I BOLIG & BORETTSLAG

3 eksempler som gjør ditt borettslag tryggere...

Produktene kan brukes hver for seg, eller i et system, med trådløs kommunikasjon mellom produktene. Systemet er fleksibelt, utbyggbart med andre funksjoner og kan varsle eksternt (vaktmester, alarmselskap mv.).

Komfyrvakt

✓ Forhindrer komfyrrbrann

Komfyrvakta slår automatisk av strømtilførselen til komfyren/plate-toppen ved for høy temperatur eller hvis den har stått på for lenge.

Strømkutt

✓ Reduserer brannfaren

Strømkutt er et sikkerhetsprodukt som automatisk stenger strømtilførsel til elektriske apparat ved røykutvikling/brann.

Vannstopp

✓ Forhindrer vannlekkasje

Vannstopp sørger for at lekkasjer stoppes og varsles. Fuktføler og/eller bevegelsesføler og/eller On/Off-knapp.

KONTAKT OSS
I DAG FOR...

GRATIS BEFARING • MER INFO • HYGGELIG PRAT
UFORPLIKTENDE TILBUD • LEASING/FINANSIERING

VI VET DU BLIR
FORNØYD!

**CTM
LYNG**

CTM Lyng AS er Norges fremste produsent og leverandør av sikkerhetsprodukter til hjemmet, Velferdsteknologi, Energiøkonomisering, samt lys og varmestyring, for alle typer bygg.

tlf: 72 83 16 11 / marked@ctmlyng.no / www.ctmlyng.no

NORSKE
KVALITETS-
PRODUKTER

Sprinklerskolen:

Ett nytt **tilbud** til rørleggerne

I løpet av våren ser Sprinklerskolen dagens lys, og dette blir et grunnleggende og praktisk sprinklerkurs myntet på rørleggere. Her får de kunnskap om brann, og får selv se hvordan et sprinkleranlegg fungerer. I tillegg får deltagerne kunnskap om ulike produkter, komponenter og systemer som finnes. Og ikke minst; praktiske monteringsøvelser.

Tekst og foto: Synnøve Haram

Det er noe veldig spennende på gang når det gjelder opplæring for rørleggere som monterer sprinkleranlegg – nemlig Sprinklerskolen. Det er Forsikringssekskapenes Godkjennelsenevnd (FG), Teknologisk Institutt (TI), If Sikkerhetssenter og Brødrene Dahl som har gått sammen og utviklet Sprinklerskolen.

– Vårt håp er at Sprinklerskolen skal bli et grunnleggende tilbud som vil motivere og kvalifisere til videre

På If Sikkerhetssenter kommer man tett på brannen.

opplæring og aktivitet i sprinklerfaget. Det er avgjørende at en montør kjenner til de ulike systemene, hvordan de fungerer, at sprinkler er et brannfag, hvilke regelverk vi installerer etter og korrekt bruk av kompo-

nentene rørleggerne forholder seg til, sier Håvard Grønstad i Forsikringssekskapenes Godkjenningsnevnd.

Praktisk

Sprinklerskolen skal være et praktisk kurs for rørleggere som monterer ulike typer sprinkleranlegg i mange forskjellige typer bygg.

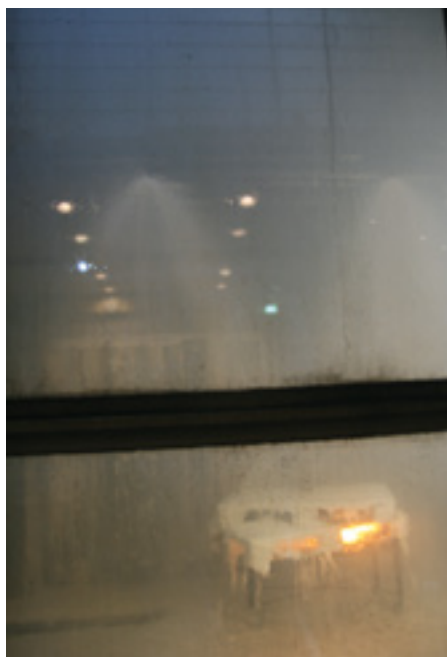
– Vi vet at rørleggere helst vil jobbe med praktiske ting. Derfor blir dette et kurs hvor de selv skal få sett de ulike løsningene og produktene som finnes på markedet på nært hold, sier Grønstad.

Kurset på Sprinklerskolen vil gå over to dager, og avsluttes med en eksamen. Deltagerne skal etter endt kurs for eksempel kunne dokumentere arbeid og avvik gjennom kunnskap om forskrifter og regler, vite når de skal stoppe arbeidet ved usikkerhet eller spørsmål til prosjekteringen, kjenne til de ulike former for sprinkleranlegg, hvor de benyttes og hvordan de virker, ta ut riktige sprinklerhoder til ulike anleggstyper, funksjon og plassering og mye mer.

– Det er viktig å understreke at

Kursdeltakerne får også se skumanlegg på nært hold.

Ikke så mange steder man har anledning til å skumlegge et rom...

Sprinklerskolen skal nå bredden blant rørleggere som ikke skal FG-sertifiseres. Blant annet større foretak med mange rørleggere vil se dette som en mulighet til å heve kompetansenivået. Fortsatt må foretakene sørge for at sertifisert personell er til stede på byggeplassene for å tilfredsstille FG-krav, sier Per Arne Lindvik, fagsjef hos Teknologisk Institutt i Haugesund.

- Målsetningen er at rørleggerne skal få økt kompetanse og trygghet på produktene og systemene, ha økt fokus og forståelse for hvor viktig det er at kvaliteten på arbeidet de utfører er god. Overordnet er målet økt sikkerhet for personer og materielle verdier som følge av brann, sier han.

Brann på nært hold

Kun om lag 20 % av kurset er teoretisk, og kursene skal innledningsvis avholdes på If Sikkerhetssenter, og etter en innledende fase også på TI.

- Profesjonelle instruktører gir rørleggerne en trygg og god innsikt i hva brann egentlig er, og hvor alvorlig en brannsituasjon kan være, sier An-

ders Thømt som er markedssjef hos Brødrene Dahl AS.

Produkter og systemer

- Vi har ulike typer sprinkleranlegg som rørleggerne skal få øve seg på. I tillegg skal vi nå ha et eget event for potensielle samarbeidspartnere, og interessen har vært stor så det gleder vi oss til.

Og det er ikke bare montørene selv som vil kunne dra nytte av økt kunnskap om å installere sprinkleranlegg på en så god måte som mulig. Både byggeiere og forsikringsbransjen er jo naturligvis interessert i at disse anleggene skal fungere etter hensikten i en brannsituasjon. Har man et sprinkleranlegg med topp karakter, som er kontrollert og vedlikeholdt som det skal, så kan man få opptil 60 % rabatt på sin brannforsikring. Det sier litt om hvor viktig slike anlegg er, sier Morten Kolverud som er leder av If Sikkerhetssenter.

Veier videre

Målet er også at Sprinklerskolen skal motivere til videre utdanning

gjennom FG sin sertifiseringsordning for utførende og prosjekterende av sprinkleranlegg som arrangeres av TI i Haugesund.

- Vi mener deltakerne som har gjennomført Sprinklerskolen også har et meget godt grunnlag for å gå videre til FG-kursene for utførende og prosjekterende. Det betyr at Sprinklerskolen gir øket kompetanse til deltakerne, og i tillegg virke rekrutterende til andre gode kurs vedrørende sprinkleranlegg.

- Sprinklerskolen skal derfor både gi et godt fundament for dem som jobber med å installere sprinkleranlegg og som et skritt på veien videre for dem som har planer om det. Sprinklerskolen er derfor ikke noen konkurrent i forhold til den allerede etablerte sertifiseringsordningen til FG. Dette blir snarere et supplement, sier Anders Thømt.

Andre potensielle kursdeltagere

I tillegg til rørleggerne, så kan også andre grupper ha nytte av Sprinklerskolen.

- Blant annet rådgivende ingeniører

som prosjekterer sprinkleranlegg, men som kan ha nytte av mer kunnskap om hvordan selve installasjonen utføres i praksis. Også personell fra brannvesenet, driftspersonell og vaktmestre vil ha nytte av kurset, sier Terje Hagelund, fagsjef på sikkerhetscenteret.

Og de er ivrige etter å komme i gang. Planene er at man skal iverksette de første kursene allerede i løpet av annet kvartal, og det er ingen tvil om at forventningene er høye.

- Basert på de tilbakemeldingene vi har fått fra potensielle kursdeltagere så er de entydig positive. Det er rett og slett veldig gøy å være med på denne etableringen, avslutter Morten Kolverud.

Terje Hagelund (f.v), Anders Thømt og Morten Kolverud gleder seg til å komme i gang med Sprinklerskolen.

Konstruktivitet er nøkkelen

Sannheten om sprinklersystemer er en eventyrlig lang suksesshistorie som andre bransjer bare kan misunne oss. Men hvor flinke er bransjen til å videreformidle viktige opplysninger som bransjen selv tar som en selvfølge? Aktører i sprinklerbransjen bør ha et felles mål om økt konstruktivitet blant annet for bedre å kommunisere faktaopplysninger videre til byggeiere som har eller ønsker å ha sprinkleranlegg.

Av: Håvard Grønstad (FG), Lars Eliassen (Tyco) og Anders Thømt (Brødrene Dahl)

Forsikringssekskapenes Godkjenningssnevnd (FG), Tyco og Brødrene Dahl satte seg ned for å diskuterte sprinklerbransjen. Resultatet lot ikke vente på seg;

«Bransjen har veldig mye vi kan være stolte av og glade for, men vi kan bli flinkere til å kommunisere faktaopplysninger internt i bransjen og videre ut til kundene. Det er et felles ansvar å være mer konstruktive og faktabaserte!»

La oss minne om følgende fakta:

- Norge er på Europa-toppen for antall sprinkler i nybygg og trekkes frem som foregangsland på brannsikkerhet. Undersøkelser i flere europeiske land viser at sprinkler kontrollerer eller slukker 96-98 prosent av alle branner. Sprinkler hindrer også nesten alle dødsfall, og reduserer personskader og ødeleggelse på eiendom med mer enn 80 prosent. Det er derfor det tryggeste og mest effektive brannsikkerhetstiltaket, sier Alan Brinson. Han er direktør i European Fire Sprinkler Network som har samlet tall for brannsikkerhet i europeiske land. Mens det i Norge er

124 sprinkler per 1000 innbyggere, er tallet for Sverige 54, Tyskland 44, Belgia og Nederland 37, Storbritannia 29 og Frankrike 22.

Mer fakta:

Siden juli 2012 har det vært opplæring og sertifisering i regi av Teknologisk Institutt (TI) basert på nye FG krav. Grunnlaget for kurset og kravene til sertifisering ble utarbeidet av FG sammen med sprinklerbransjen. I perioden frem til i dag er det gjennomført 39 åpne kurs og 5 bedriftsinterne kurs bare innen «Utførelse/installasjon» av sprinkleranlegg, og samlet 630 deltakere. Disse kursene er fortsatt fulltøget, og tilbakemeldingen fra deltakerne er meget gode.

Denne kompetansebyggingen er en stor styrke for sprinklerbransjen totalt sett og i tillegg til tallene ovenfor kommer et stort antall deltagere på kursene prosjektering og kontroll.

Enda mer fakta:

Årlig nærmer vi oss 1 000 nye sprinkler-

anlegg som blir kontrollert, og vi har rundt 36 000 rapporter arkivert.

I 2014 ble det solgt rundt 700.000 sprinklerhoder totalt. 550.000 konvensjonelle sprinklere, og 150.000 sprinklere til boligformål. Dette er høye tall og et hyggelig bevis på at sprinkler i stadig økende grad er en naturlig del av tekniske installasjoner i norske bygg.

Kritikk alene fører ikke frem

Det er enkelt å være ensidig negativ og kritisk. Men det skaper ikke grobunn og inspirasjon til nyteknisk og forbedringer. Det skaper en feilaktig skepsis. Ikke bare i bransjen men også i markedet.

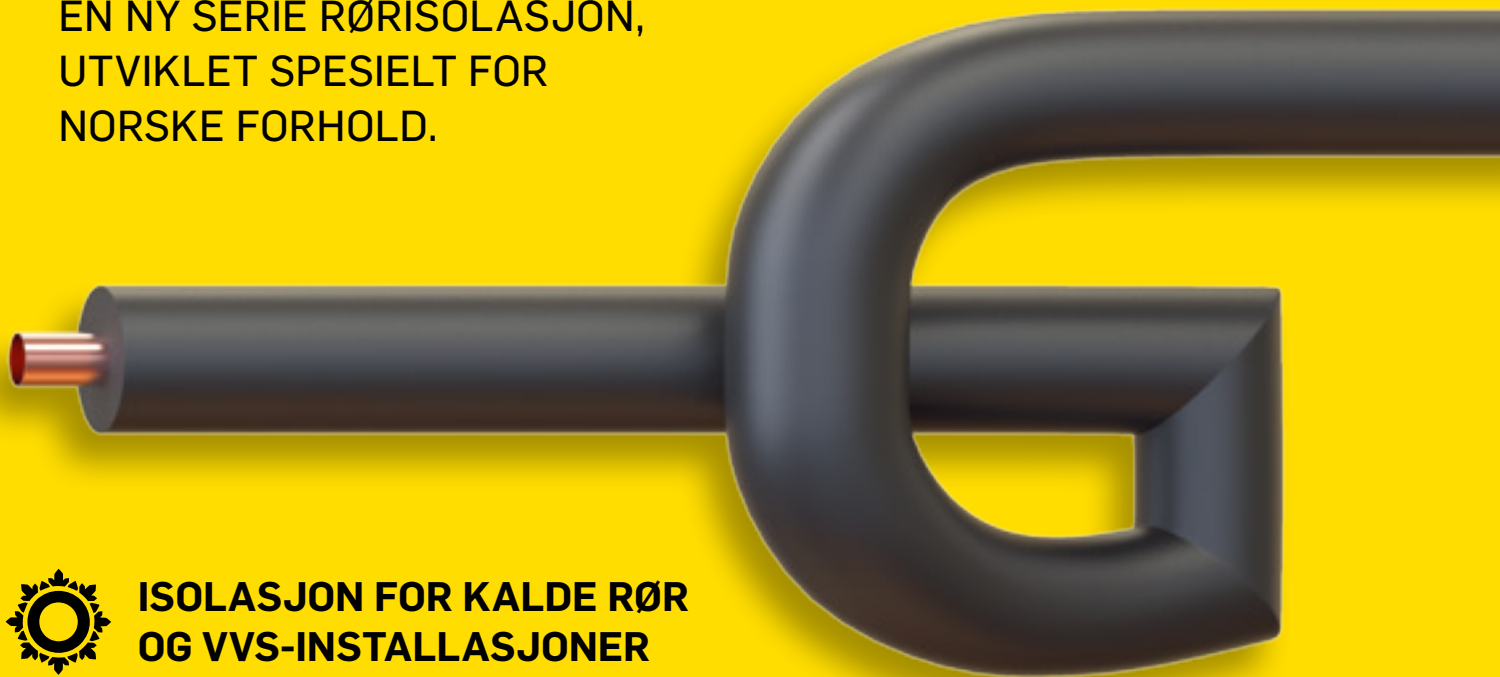
Sprinklerbransjen trenger ildsjeler som bringer inn konstruktive forslag og holdninger til den videre utviklingen for bransjen. Konstruktivitet er nøkkelen!

Kundene fortjener å høre fakta som gir et helhetlig og riktig bilde av sprinklersystemets årelange suksesshistorie. Med fakta på bordet kan sprinklerbransjen med rette gi byggeiere en trygghet om at sprinkler fungerer.

GLAVAFLEX®

EN SMART NYHET!

EN NY SERIE RØRISOLASJON,
UTVIKLET SPESEIETT FOR
NORSKE FORHOLD.

ISOLASJON FOR KALDE RØR OG VVS-INSTALLASJONER

Rørisolasjonen kommer i smarte pakninger
som gjør det enkelt å velge riktig, som tåler
en støyt og som passer inn i bilen.

*Enkelt å velge riktig
med Glava® rør-app!*

Last ned fra App Store
eller Google play.

glava.no

For norske forhold

Massive reaksjoner:

Endringer i byggesaksforskriften

Presiseringen av kvalifikasjonskravene og kravene til praksis som ble løftet ut av veiledningen og satt inn i byggesaksforskriften med virkning fra 1. januar har skapt mye furore. Derfor tok Kommunal- og moderniseringsdepartementet (KMD) og Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) en ekstra runde på bestemmelsene. Nå er avklaringen kommet, og bransjen får en utsettelse på to år.

Dette er ikke bransjen fornøyd med. De mener at to år er altfor knapp tid til at de fleste virksomheter rekker å få gjort nødvendige tiltak for å beholde godkjenningen sin.

Tekst og foto: Synnøve Haram

På konferansen om slokkeanlegg som ble arrangert av Brannfaglig fellesorganisasjon (BFO) i februar var blant annet temaet hva det vil si for bransjen om de formelle kravene i byggesaksforskriften som ble iverksatt 1. januar i år er endret blir stående. Slik som det først ble bestemt så kunne ikke et foretak søke om sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 som søker, prosjekterende eller kontrollerende med mindre man har ansatte som har master- eller sivilingeniørgrad og åtte års praksis. For utførende i tiltaksklasse 3 holder det med fem års erfaring. Dette betyr at virksomheter som tidligere hadde sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 nå ikke lenger er kvalifisert.

I forrige utgave av B&S hadde Arnstein Fedøy et innlegg om hvordan disse endringene vil påvirke foretakenes muligheter til fortsatt å drive business. Blant annet refererte han til at BFO i samarbeid med FG hadde gjennomført en undersøkelse av hva endringene vil ha for slags konsekvenser for driften til virksomhetene som tidligere har hatt tiltaksklasse 3.

- Denne viser blant annet at omkring 70 % av foretakene ikke oppfyller dagens endrede krav, sa Fedøy.

Bedriftene selv sa at 30 % måtte legge ned virksomheten og 30 % vil måtte nedbemanne.

Arnstein Fedøy ønsket seg overgangsordninger som bransjen kan leve med.

- Slik det er lagt opp nå så er det ikke noe poeng i å ta etterutdanning fordi man ikke får godkjent den

Arnstein Fedøy (f.v) og Trond S. Andersen.

praksisen man eventuelt allerede har i forkant av etterutdanningen. Det vil heller ikke lenger være mulig å starte opp som gründer fordi man mangler relevant praksis til å få sentral godkjenning i tiltaksklasse 3, sa han på BFO-seminaret.

Senioringeniør i DiBK, Trond S. Andersen kunne informere om at det jobbes med saken, og 23. februar kom avklaringen: KMD innførte en overgangsordning som innebærer at langvarig praksis godkjennes frem til 1. juli 2018. Søknader om sentral godkjenning som ble avslått fra slutten av fjoråret vil derfor bli vurdert på nytt, skriver direktoratet på nettsidene sine.

Bransjen misfornøyd

Arnstein Fedøy er styremedlem i BFO, og den som har frontet denne saken på vegne av BFO. Han sier følgende til B&S:

- Det er med stor glede at BFO Brann registrerer at departementet nå innser at endringen i byggesaksforskriften ikke var til det beste for hele byggenæringen. Og la det være sagt med en gang; BFO støtter intensjonen i dette forslaget som i korthet går ut på å sikre en kvalitetsheving i byggebransjen. Imidlertid ser det ut til at myndighetene ikke fullt ut forstår konsekvensene av vedtaket, og vi er glade for at det nå innføres overgangsregler, slik at formalutdanning og langvarig praksis blir hensyntatt.

riften får to års utsettelse

Nå gis det litt pusterom for at bedriftene kan få på plass det formelle, og fortsatt beholde sin sentrale godkjenning, sier han.

Men har er ikke fornøyd verken med hvordan DiBK har signalisert at de vil gripe saken an eller at overgangsordningen kun blir på to år.

- Skal DiBK selv gå gjennom alle saker der man har søkt om fornyelse, har fått avslag på tidligere tiltaksklasse og har blitt satt ned i tiltaksklasse? Eller gjelder dette også de som på feil grunnlag har fått avslag på ønsket tiltaksklasse i fjor? Det er flere firma som siste halvåret i fjor søkte på nye firma eller endret eksisterende firma sitt ansvarsområde, og fikk avslag på samme feilaktig grunnlag som de som søkte om fornying. Vi får se, sier han.

Og han syns også at lengden på utsettelsen på to år er i knappeste laget.

- Det er nå gitt to år på å få ting på plass. Hvis man da må gå på skole i to år, som hvert fall gjelder de med bachelorgrad som skal opp til masterstudier, så må de avklare dette meget fort med familie og arbeidsgiver. Lar det seg gjøre? Hvis man skal få på plass en bachelorgrad og må søke på bakgrunn av realkompetanse og to-årsstudium, så er søknadsfristen 1. mars. Det vil si at de som leser dette nå, allerede er for seint ute. Og til de som klarer å hive seg rundt, vil de få plass? Dette vil kanskje gi et ekstra stort trykk på utdanningsinstitusjonene. Har de kapasitet og midler til å få dette kullet gjennom de to neste årene? Jeg tviler sterkt at dette har blitt tatt med i betraktningen, sier han.

Mer fagspesifikk utdanning?

Fedøy syns også at endringene fordrer at myndighetene burde ha sett på om man ønsket en mer linjespesifikk utdanning på for eksempel Høgskolen Stord Haugesund i samme omgang.

- Flere spesifikke fagområder

krever også mer spesifikk utdanning. Blant annet kunne dette ha omfattet rådgivning, forebyggende arbeid, passive og aktive systemer, sier han.

Videre sier han at når det gjelder de andre problemområdene som at det ikke er mulig å gjøre særskilte vurderinger der ikke alt er på plass, endres ikke på bakgrunn av dette

- Miljøsanering er et godt eksempel. Dette har vært et eget fagområde siden 2010. Sommeren 2018 vil det derfor «bare» være mulig å vise til 7,5 års praksis for dem som jobber innenfor dette faget. Dermed vil ingen kunne oppfylle kravet om 8 års erfaring ved master-/siv. ing.-utdanning. Ingen firmaer vil kunne få sentral godkjenning i tiltaksklasse 3 innenfor dette området. Andre nye fagområder

kan fortsatt ikke dokumenteres. I tillegg blir gründervirksomhet fortsatt like vanskelig å få til, sier han.

Og avslutningsvis kommer han med følgende salve:

- Når ansvarlig statsråd, regjeringen og departementet innser at endring i byggesaksforskriften blir så uheldig for bransjen, så er det igjen ufattelig at ikke bransjen blir tatt med på råd når endring skal gjøres. Jeg vil si at man nå har «pisset i buksen», og foreløpig er det godt og varmt. Men for hvor lenge?, sier Arnstein Fedøy.

Han sier avslutningsvis at BFO vil fortsette å jobbe med denne saken, og kjempe for å redde tusenvis av arbeidsplasser.

Brannsikkerhet - master

Er du interessert i en masterutdanning i brannsikkerhet? Da er du velkommen til informasjonsmøte i Oslo torsdag 7. april.

Vi inviterer til forelesning med professor Ed Galea fra University of Greenwich. Tema er "Engineering Safety, Security and Efficiency through Fire and Evacuation Simulation". Etter forelesningen blir det enkel servering og vi vil informere om masterutdanningen som Høgskolen Stord/Haugesund er alene om å tilby i Norge.

Sted: Høgskolen i Oslo og Akershus, Pilestredet 46, møterom Athene PA113
Tid: Torsdag 7/4 kl.18:30 – 20:00

Arrangementet er gratis.
Mer info og påmelding: www.hsh.no/brannmaster

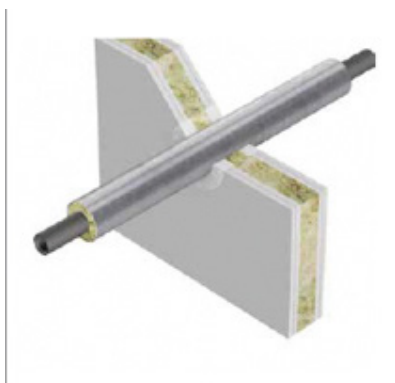

HØGSKOLEN STORD/HAUGESUND

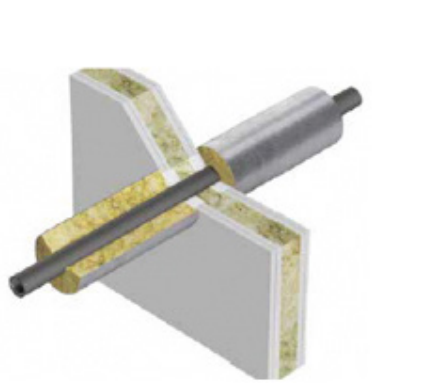
Feil bruk av mansjetter i branntetting svekker brannsikkerheten

Det avdekkes fra tid til annen at tettinger etter rørgjennomføringer ikke gjøres på riktig måte, og dette kan føre til økt fare for brannspredning. Derfor er det viktig å følge monteringsanvisningen til punkt og prikke når man skal branntette og sette på mansjetter.

Tekst: Synnøve Haram

Eksempel på en typisk rørgjennomføring hvor røret også isoleres:

Eksempel på en typisk rørgjennomføring av mindre rør, hvor det ikke er behov for isolering av røret:

På et møte i Opplysningskontoret for automatiske sløkkeanlegg (OFAS) var det et tema at rørgjennomføringer som følge av sløkkeanlegg ikke alltid er korrekt utført når det er brukt mansjetter.

- Det er ikke bare i forbindelse med rørgjennomføringer på sløkkeanlegg at dette er et problem. Det gjelder alle gjennomføringer hvor det er benyttet rør i ulike størrelser, sier Atle Killerud som er teknisk sjef i Firesafe.

Han sier at han av og til har kommet over eksempler på at det rett og slett ikke er tettet i det hele tatt bak mansjetten i gjennomføringer i branntettende konstruksjoner.

- Kanskje tror dem som har satt på mansjetten at den er tilstrekkelig å tette med. Men det er den ikke. Den er ofte i plast. Det skal alltid tettes med godkjent masse slik at brannmotstanden i branntettekonstruk-

sjonene opprettholdes også i gjennomføringen. For metalliske rør skal det i mange tilfeller også isoleres på hver side av branntettet. Dette fordi selve røret vil bidra til spredning av temperatur fra brannside til u-eksponert side i en brannsituasjon. Det er dimensjonen og type rør samt den valgte branntetting som bestemmer dette. Alle typer plastrør som finnes på det norske markedet er å betegne som brennbare. Plastrør skal derfor tettes med egne dokumenterte løsninger, og i disse tilfellene benyttes det ofte en «Brannmansjett» eller «Rørpakning» i kombinasjon med egnet tettematerial. Mansjetten som benyttes som estetisk tetting skal settes utenpå branntettingen. Den skal ivareta det estetiske og lydmesige. Den har ingen funksjon når det gjelder brannsikkerhet, sier Killerud.

Spredning

Om ikke rørgjennomføringen i den branntettende konstruksjonen er tettet med annet enn en mansjett i plast, så vil flammer og røyk fra en brann raskt spre seg fra en branncelle til en annen.

- Branntettende konstruksjoner skal være tette og isolerende og angis med E (tett) og I (isolerende) i enten 30, 60 eller i enkelte tilfeller 90 til 120 minutter. En plastmansjett vil tilsynelatende virke tett, men er ikke tilstrekkelig til å hindre en brann i det antall minutter som kreves.

Det er viktig å tette rundt røret med en branntetteløsning som er testet og beregnet for aktuelt rør. Spesielt fokus må også være om røret trenger isolasjon på hver side, og dette fremgår klart ut i fra produkt dokumentasjon og montasjeanvisning for den branntetteløsning som velges, sier Atle Killerud.

NEK 400 landbruk:

Trygge elektriske anlegg i driftsbygninger og veksthus

Det har kommet en ny norm for planlegging, installasjon, verifikasjon og dokumentasjon av elektriske installasjoner i driftsbygninger i landbruket og veksthusnæringen. Målsetningen med normen er at man skal ruste opp elanleggene i driftsbygninger og veksthus slik at de får høyere kvalitet, blir mer robuste og får lengre forventet levetid, og dermed at risikoen for brann blir mindre.

Det var Landbrukets brannvernkomitee (LBK) som tok initiativet til at det skulle utarbeides en egen norm for de elektriske anleggene i driftsbygninger og veksthus. Norsk Elektroteknisk Komitee (NEK) står bak utgivelsen, og sier på sine nettsidet at normen har blitt til i et tett samarbeid med landbruksnæringen og Nelfo.

Det er en viktig norm for analyser

fra LBK viser at to av tre branntilløp i landbruksbygninger enten skyldes feil i el-anlegg eller i elektrisk utstyr.

Normen tar utgangspunkt i kravene i NEK 400:2014, men legger inn høyere sikkerhetsmargin.

For mer informasjon, se www.nek.no

Dom mot produsent av plastisolasjon i Sverige

SPU Isolering som er en svensk produsent av plastisolasjon har blitt dømt i Marknadsdomstolen i Sverige for å ha reklamert for at produktene er mer brannsikre enn de egentlig er. De hadde markedsført sine produkter som like brannsikre som mineralull som er en ubrennbar isolering. Dommen kom etter at selskapet i lengre tid hadde gitt feilaktig informasjon om sine produkter.

Om ikke SPU Isolering endrer markedsføringen sin, så må de betale en million svenske kroner i bot.

I en pressmelding fra den svenske Brandskyddsforeningen står det at det er viktig at markedet kan stole på at den informasjonen som foretak legger frem i markedsføringen sin er korrekt, og særlig viktig er dette når det gjelder brannsikkerhet.

Cat S60 – første smarttelefon med termisk kamera

Telefonen har et termisk kamera fra FLIR, og er også den første smarttelefonen som er vannrett ned til fem meter i opptil en time. Kameraet kan måle temperatur og se temperaturforskjeller opp til ca. 30 meter. Det kan også se gjennom for eksempel røyk og støv. For mer informasjon, se www.catphones.com

Våre kunder er noen av landets største eiendomsselskaper, totalentreprenører samt enkelte underentreprenører. Stadig flere innser at byggebransjen ikke leverer forskriftsmessig brannsikkerhet med den nødvendige dokumentasjon. Derfor øker vår oppdragsmengde og vi søker:

SPRINKLERKOMPETANSE

UAVHENGIG KONTROLLØR

- Kontrollere/utarbeide beskrivelser
- Kontrollere prosjektering
- Foreta befaringer underveis i byggeprosjektet
- Kontrollere dokumentasjon gjennom hele prosjektet
- Vurdere fravik fra prosjekterende
- Sørg for at sprinkleranlegget er uten avvik og fortjener karakter 10 i ESS
- Registrere sluttrapport i ESS
- Uavhengig kontroll av andre prosjekter ved overtagelse/reklamasjon/tilsyn

RUTINEKONTROLLØR

- Rutinekontroll inklusive avvik som er lukket siden forrige kontroll
- Kontroll av ombygning og endringer med tilhørende dokumentasjon
- Oppdatere handlingsplan og registrere nye avvik
- Oppfølging av driftspersonell
- Bidra til at sprinkleranlegget over tid er uten avvik og fortjener karakter 10 i ESS
- Registrere rapport i ESS

*Dokumentert AS skal være et kompetansesenter for våre kunder når det gjelder brannsikkerhet. Vi arbeider aktivt for å få fokus på utfordringer med forskriftsmessig brannsikkerhet hos alle involverte parter, myndigheter og forsikring. Derfor skal alle ansatte være engasjert og interessert i faglig utvikling. Hvis dette er av interesse for deg send en søknad eller ta kontakt. **Ytterligere informasjon om selskapet finnes på www.dokumentertas.no***

Dokumentert AS

Dokumentert AS, Pb. 1036, 0218 Oslo
Anders Sandmæl, Tlf **94 01 77 22**, anders@dokumentertas.no

Hvis det ikke er dokumentert - hvordan ha kontroll? www.dokumentertas.no

The **DANGERS** of Improper Ceiling Plane and Sprin

Suspended ceilings – or false ceilings as they are sometimes referred to – are a common sight in both commercial and industrial settings across the globe. The integration of fire protection with suspended ceilings has proved problematic, as hard piping systems have been unable to handle the full range of challenges they present. Proper sprinkler head positioning with the ceiling surface is a significant safety issue that is often overlooked. What are the safety threats and the technical solutions to the problems?

Facts on Victaulic:

The world leading manufacturer of mechanical pipe joining and fire protection systems.

By Simon Ouellette, Engineering Manager at Victaulic

Suspended ceilings are frequently found in high-end hotels, auditoriums, shopping centres and a range of other commercial and industrial buildings. They are popular with engineers and architects because they offer a low-cost, easy-to-install solution to help hide fittings such as electrical boxes and heating, ventilation and air-conditioning systems from plain sight.

Originally developed to hide the underside of the floor above and to provide sound attenuation within a room, they generally consist of grids suspended from concrete ceilings by wires and holding a variety of tiles and light fittings.

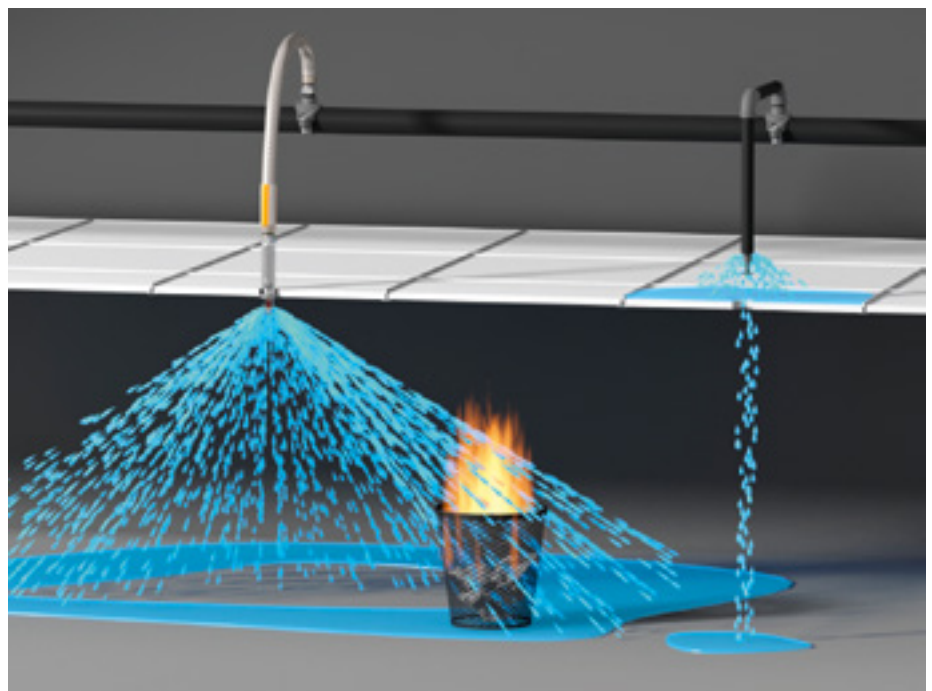
Since their widespread adoption in the 1960s, the integration of fire protection with suspended ceilings has proved problematic, as hard piping systems have been unable to handle the full range of challenges they present. Proper sprinkler head positioning with the ceiling surface is a significant safety issue that is often overlooked.

Thanks to their innate flexible nature, from which they derive their key attributes and benefits, suspended ceilings are prone to settlement, and move after installation through the course of time – and especially in areas of seismic activity. Additionally, suspended ceilings will move if modifications are made to the building, such as the addition of extra installations, including lighting.

This ceiling creep, combined with the hard pipe systems still found in many fire protection systems, means that while suspended ceilings may move with time, the sprinklers

Incorrect sprinkler head positioning (right) compared to correct sprinkler positioning (left).

Potential hazards of hard piping with suspended ceilings, exaggerated for clarity.

Sprinkler Head Alignment with Suspended Ceilings

themselves remain in a fixed position as the ceiling slides slowly away. The result is sprinkler misalignment and loss of effectiveness to combat fires.

Wire cable is used to connect a suspended ceiling to the concrete structure of the building and hard piping is similarly fixed. However, because the fixed rigid piping does not move with the ceiling plane, if the ceiling drops there is a danger that a sprinkler will sit too high and be isolated from airflow in the room.

A properly installed sprinkler head needs unobstructed airflow access from the space being protected. If a sprinkler head is not properly positioned with the ceiling plane, the sprinkler will not be exposed to heat and airflow, leaving the ceiling to act as a heat deflector that potentially delays or prevents the sprinkler from activating in time to check the growth of a fire.

Recent figures from the NFPA show that in the US alone, 42% of instances where sprinklers have not been effective were due to inadequate water reaching the fire. This figure could be improved by ensuring correct sprinkler head positioning.

Flexible drops

A breakthrough solution to this problem came in the 1980s when engineers in Japan sought to cancel out the adverse effects of seismic activity on structures. With researchers looking to resolve problems caused by secti-

ons of buildings moving independently and at different rates, this led to the development and implementation of flexible hoses in place of conventional rigid pipe. These hoses are now known as flexible drops.

With a long history of development and use throughout the world, today this technology is being adopted at an increasingly high rate as more and more engineers, contractors and owners become aware of their benefits.

Flexible drop technology allows a sprinkler to move with the structure so it maintains the same position relative to a suspended ceiling even when settlement occurs. Unlike a traditional drop, which is not attached to the suspended ceiling, a flexible drop carries water from the branch line and delivers it to the sprinkler head using a specialized bracket to stabilize and attach the sprinkler head to the ceiling structure. The legs of the bracket connect the sprinkler to the cross-beams in the ceiling so that it always moves with the ceiling and stays in the correct orientation.

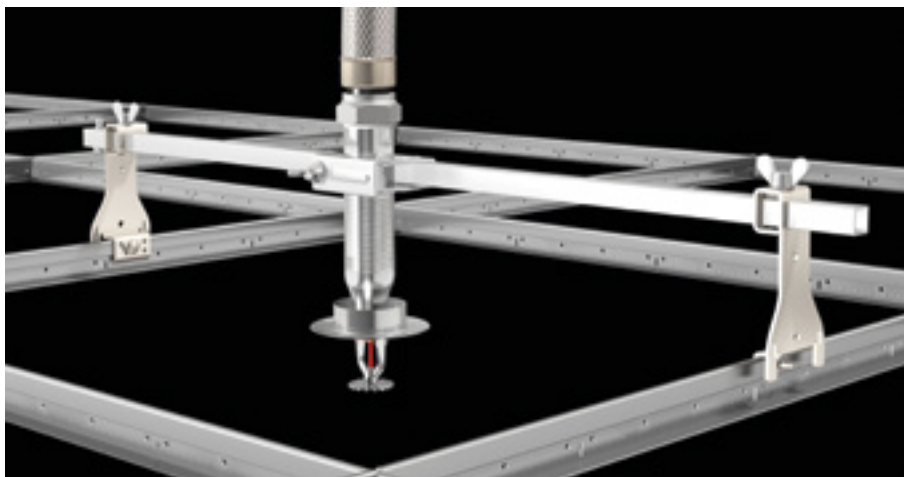
In the 1990s flexible drop technology made its way to the United States, and a little later to Europe, where the first applications were in clean rooms. As they became more popular, their advantages for use in other applications such as suspended ceilings grew to be more apparent. As a result, UL developed a specific standard for flexible drops, known as UL 2443, Flexible Sprinkler Hose with

Fittings for Fire Protection Service. Other ratings followed including FM Approvals and draft standard LPS 1261, with requirements for testing flexible drops for automatic sprinkler systems.

Companies such as Victaulic now have an established history of producing high quality flexible drops which, in addition to their safety and performance benefits, offer significant cost and labour efficiencies on installation. They are up to ten times faster to install than hard piping systems and installation is also simpler and less subject to error.

For example hard piping systems require distances to be measured, pipe to be cut and threaded. Frequently human error occurs: sections can be incorrectly measured or misaligned and have to be reworked or, worse still; the installation may be completed incorrectly leading to leaks and water damage. Flexible drop installation can be quickly learnt and the products are easier to install than hard pipe, and far more reliable than threading.

With flexible systems, a drop can simply be removed from its box and installed. It can be easily manipulated into position around obstacles without the need for elbows and cutting pipe to different lengths which takes time. For instance in situations where the space above a suspended ceiling is particularly in demand, this can

Flexible drop and open-gate bracket solution to ceiling settlement.

Flexible drop installed in crowded ceiling space.

be very useful. An example would be a hospital with piping for heating and cooling, electrical conduits and compressed gas lines running through a crowded ceiling space.

Latest developments

The latest generation of flexible drops have built on the original designs.

Braided hoses approved by FM and UL are now available, designed to offer tighter bend radii and increased number of allowable bends, delivering extra performance; in turn making it is easier and quicker to position them in ceiling spaces correctly.

Meanwhile additional improvements deliver significant and perhaps even greater benefits that make installation more efficient and help manage costs.

Earlier bracket designs consisted of four or more separate pieces – typically each leg, the centre bar and the square bar – that had to be assembled on site. When working on construction sites, in poorly-lit environments where there is little colour distinction between the concrete structures and bracket pieces, it is easy to mislay or lose a component. At best, this results in lost time on the job. At worst, if a component is lost the entire product needs to be replaced, leading to significant delays and additional costs.

The latest one-piece bracket designs overcome these problems: the bracket comes preassembled with no loose parts to drop or lose. Centre-of-

tile indicators on the bracket aid with correct positioning and increase safety.

Developments in the technology allows better integration into the construction schedule. Whereas standard brackets need to be installed after ceiling tiles are in place, some newer brackets offer installation options.

Systems such as VicFlex from Victaulic are designed to install much more easily than traditional rigid piping systems whilst delivering more durable performance. They offer a convenient and safe solution, requiring fewer man-hours to install, is cost effective for maintenance and retrofit applications, and lowers shipping costs with a more compact form.

Next generation brackets can be installed before ceiling tiles, which facilitates easier inspection. There is no longer a need for fire protection teams to cut tiles or coordinate with ceiling tiling teams to be on site at the same time. The fire protection system can be fully inspected on completion before any tiles are installed that might otherwise obstruct the view.

Recent examples of installs include the new 103.000sqm/1,108,682 sq. feet Kings Avenue Mall, one of the largest commercial developments in Cyprus. Over 7,000 Victaulic sprinkler heads were connected to branch lines using VicFlex, minimizing installation

Simon Ouellette, Engineering Manager at Victaulic.

time and maximising reliability. The system was also used in Duluth International Airport, USA, the Sinopec research facility in Chengdu, China and Nuevo Dorado International Airport in Bogota, Colombia.

Conclusion

From its introduction, the suspended ceiling has come a long way and, thanks to the evolution of flexible drops and the latest bracket technology, fire protection has been able to make the journey with it.

With proper sprinkler head positioning with the ceiling surface now much easier to achieve every time, safety in environments featuring suspended ceilings is greater than ever before.

In addition, technical improvements mean that not only can systems be installed safely as well as quickly, but greater management and control of all areas of cost are possible.

For further information on components and solutions: www.victaulic.com

Unngå brannkatastrofen!

Unik høykvalitets brannsikring fra Deflector

- Kjøler • Kveler • Forsegler • Enestående slukkeevne • Forhindrer reantennelse
- Ingen sekundærskader • Ufarlig for mennesker og miljøet • dielektrisk opp til 1000 volt

Stansefabrikken Products AS

Tel: +47 91 32 09 44 • E-post: info@stansfabrikken.no • www.stansfabrikken.no

Universell Utforming

TEK10

Enkelt og Sikkert

Bolig, Leiligheter, Rekkehus, andre bygg

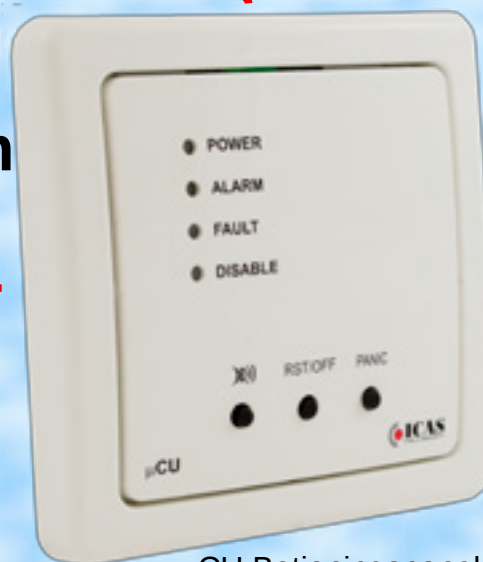
- Lokal kontroll i boenhet
- Avstill/aktiver lokalt anlegg
- Egen lokal sirenetest i betjeningshøyde
- Detektor og sirene overvåking
- Integreres mot brannvarsling i fellesarealer

500-IDx, Branndetektor
m/integrert sirene

Intelligent og Enkelt system

- Betjening iht universell utforming
- Enkel montering og betjening
- Betjeningspanel sentralt i bolig
- Automatisk selvtest

uCU Betjeningspanel
- Enkelt og moderne

uPU, strømforsyning

Icas Microsentral uCU

Icas AS

Tel: 6716 4150

salg@icas.no

www.icas.no

Hva skjer i Brannvern-Norge?

Er du klar for den mest tradisjonsrike konferansen om brann her til lands? 25. og 26. april er det klart for Brannvernkonferansen. Og i år kan Brannvernforeningen love deg spennende vinklinger på aktuelle temaer og svært matnyttige foredrag som du kan bruke i jobben din.

Tekst og foto: Synnøve Haram

25. og 26. april arrangeres Brannvernkonferansen 2016 på The Qube konferansesenter på Gardermoen. Dette er den 31. konferansen i sitt slag. Årets arrangement legger vekt på å vinkle temaene på en svært jobbrelatert måte.

- Man skal virkelig føle at man lærer noe på Brannvernkonferansen som man kan bruke i arbeidet sitt i etterkant. I tillegg skal konferansen også legge forholdene til rette for nettverksbygging slik at man blir kjent med mange nye og spennende mennesker, sier Ann Spets som er fagsjef i Norsk brannvernforening.

Sammen med Vibeke Kjelsrud som er fagkoordinator i Brannvernforeningen, og prosjektleder for Brannvernkonferansen, har de satt sammen et omfattende, aktuelt og interessant program som vil treffe mange ulike målgrupper.

- I tillegg må vi takke alle de andre fagpersonene internt og eksternt i brannmiljøet som har bidratt med forslag til temaer og foredragsholdere, sier de begge.

Utviklingstrekk

På konferansens første dag vil vi få se litt nærmere på hva som har skjedd i Brannvern-Norge i den siste tiden.

- Administrerende direktør i Norsk brannvernforening Dagfinn Kalheim

Gjør deg klar til Brannvernkonferansen 2016 på the Qube på Gardermoen.

vil foreta en gjennomgang av de store hendelsene som har skjedd når det gjelder forebyggende tiltak mot brann, og hvordan dette har påvirket blant annet dødsbrannstatistikken. Vi har jo hatt en halvering av døde i brann de siste 30 år, og det er interessant å se på hvilke sammenhenger som vi tror ligger bak dette tallet. Hvilke tiltak har hatt størst effekt? Deretter vil vi fokusere på det som har skjedd det siste året. Blant annet vil vi dykke litt ned i materien på forskrift om brannforebygging. Hva er det som ligger bak de endringer og presiseringer som den nye forskriften omfatter? Da mener vi ikke at foredragsholderne skal gå i detalj på innholdet i de ulike paragrafene. Vi ønsker heller at de skal belyse de store linjene som ligger til grunn for endringene i forskriften, og de bakenforliggende faktorene som Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har lagt vekt på, sier Spets.

Interessant i denne sammenheng er også hvilken ny hverdag endringene innebærer for brannvesenet. Er de klare for å legge om virksomheten sin slik DSB forventer at de skal gjøre? Og hva vil det innebære i praksis?

I tillegg vil de gjerne ha den nye direktøren i DSB til å fortelle om sine prioriteringer og målsettinger.

- Det er helt tydelig at DSB har skiftet fokus i det siste, og vi ønsker at Cecilie Daae skal fortelle oss litt om hva hun legger vekt på i forhold til direktoratets funksjon og hva som er hennes budskap til sine medarbeidere, sier Ann Spets.

- Vi vil også ha en økt med en filosofisk tilnærming til temaet brannvern hvor en person som ikke jobber med tematikken brann til daglig vil vise oss alternative innfallsvinkler til forebyggende tiltak, sier Vibeke Kjelsrud.

Matnyttig input

På konferansens andre dag vil deltakerne kunne velge mellom fire ulike seminarer. Og på denne dagen er det virkelig lagt opp til at det som presenteres skal være både lærerikt og nyttig.

- Her er det fullt mulig å shoppe foredrag ut fra hva man synes er interessant på de fire ulike seminarer, sier Kjelsrud.

Ett av seminarene har fått tittelen «Fra vondt til verre».

- Dette er et seminar for rådgivende ingeniører hvor vi virkelig skal dykke ned i problematikken knyttet til eksisterende bygg, og belyse hva mange sliter med. Vi skal ha spennende innlegg fra rådgivere som har valgt som forretningside å følge et bygg fra vugge til grav, og se på hva det er med for eksempel bruksendringer som kan være problematisk. Og hva

med alle de bygg som ikke har fått utstedt ferdigattest? Hva risikerer man om man tar oppdrag som omfatter et slikt bygg? Sier Ann Spets.

Her blir det både påstander, hypoteser, eksempler fra konkrete saker, hva som har vært temaet i tvistesaker og massevis av erfaringsoverføringer fra dem som har jobbet lenge i «felten».

- Et annet seminar vil ta for seg problematikken knyttet til asylmottak og leirskoler.

Disse står overfor mange av de samme utfordringene. Og hva er det som ligger til grunn for at det aksepteres at en type bygg skal benyttes til dette formål, mens det et annet sted i landet ikke er aktuelt? Også i denne sammenheng vil vi ha foredragsholderne til å gå i dybden på hvilke føringer det er som ligger bak beslutninger og hva det er som har vært avgjørende i utviklingen av regelverket. Det er jo forvirring rundt midlertidige regelverk og hva det er som gjelder. Nå har vi fått nyss om at det er nok et regelverk på gang fra departementet. Så her er det mye å belyse, sier Ann Spets.

Boligen – verdens tryggeste sted?

De fleste ulykker skjer i hjemmet, og derfor vil et av seminarene se på hjemmet som åsted for branner.

- På dette seminaret har vi tatt tak

Vibeke Kjelsrud (tv) og Ann Spets.

i det som er de mest vanlige kildene til branner i hjemmet, nemlig matlagning. Vi vil se på ulike komfyrbrenner og komfyrvakter. I tillegg om lading av mobiltelefoner er så farlig som man skal ha det til, sier Vibeke Kjelsrud.

Batterier blir også et tema på dette seminaret. Det blir også brannfarlige radioer. Deler av seminaret vil også se nærmere på hva brannvesenet kan gjøre for at utsatte grupper skal få det tryggere hjemme.

Sprinkler for «dummies»

Det siste seminaret på konferansens andre dag vil ta for seg sprinkleranlegg for dem som ikke jobber med dette på profesjonell basis.

- Det vil si de som eiere, brukere eller drifter et bygg, og som rett og slett er litt skeptiske til slike installasjoner fordi de har hørt at anleggene

kan medføre vannskader og lignende. De får vite hva som er bra med et slikt anlegg, hvorfor det er viktig at de kontrolleres og vedlikeholdes som de skal og at de ikke må skrues av eller at man skal henge opp gjenstander i rørene eller selve sprinklerhodene som mange faktisk gjør, sier Vibeke Kjelsrud.

- Alt i alt kan Brannvernkonferansen i år by på mange informative foredrag med nyttige innfallsvinkler som man bør få med seg, sier Ann Spets.

- I tillegg har vi som vanlig en stor utstilling som øyeblikkelig er fullbooket. Her kan man få se på nyheter og snakke med folk som jobber med ulike aspekter knyttet til brannvern og brannforebyggende arbeid. Vi har en festmiddag på kvelden den 25. april hvor man kan benytte anledningen til å bli kjent med nye mennesker og skaffe seg nyttige kontakter. Forhåpentligvis vil også stemningen bli god for vi har fått stand-up-komiker Hans Morten Hansen til å lede oss igjennom midt dagen. Han har vi blant annet kunne se på Latter Live på TV, sier Vibeke Kjelsrud som oppfordrer alle til å ta en titt på www.brannvernkonferansen.no for mer detaljert informasjon både om program, foredragsholdere og utstillere.

Stiftelsen UNI

Stiftelsen UNI
Gaustadalleen 21, 0349 OSLO

Telefon: 21 09 56 50
www.stiftelsen-uni.no

God brannsikring gir trygghet Stiftelsen UNI støtter tiltak som verner historiske bygninger

Hvert år deler Stiftelsen UNI ut ca. 30 millioner kroner til verneverdige prosjekter. Styret imøteser søknader som faller inn under stiftelsens formålsbestemmelse.

Stiftelsen UNI behandler søknader løpende gjennom hele året.

Stiftelsen UNI har som ideelt formål å fremme allmenntilgitt virksomhet innen skade- og miljøvern, for å bidra til en trygg utvikling i det norske samfunn. Stiftelsens bidrag skal i første rekke være økonomisk støtte til prosjekter og påskjønnelse til institusjoner og enkeltpersoner.

Komfyrvakt:

Mange typer – men i

Siden 2010 har det vært påbud om å installere komfyrvakter i nybygg, samt i boliger hvor man oppgraderer det elektriske anlegget. De første årene etter at påbudet trådte i kraft, så ble det ofte avdekket at ikke alle komfyrvakter var like gode. Flere ga falsk alarm. Derfor kom det strengere regler til slike komfyrvakter i 2015. Har dette bidratt til å luke ut de dårligste komfyrvaktene?

Tekst: Synnøve Haram

I henhold til tall fra DSBs nettsted www.sikkerhverdag.no så er 16 % av alle boligbranner med kjent årsak i perioden 2008-2012 forårsaket av tørrkoking. I 2010 kom det krav om at alle nye boliger skal ha montert komfyrvakt. Det samme gjelder eldre boliger hvor det elektriske anlegget blir oppgradert til nytt. I 2015 er det registrert litt i overkant av 30.000 nye boliger hos Statistisk sentralbyrå. I tillegg kommer alle dem som pusser opp kjøkkenet sitt, og som oppgraderer det elektriske anlegget. Så det er mange komfyrvakter som skal installeres rundt omkring.

Hva er en komfyrvakt?

Komfyrvakter består av en sensor og en strømavbryter. Sensoren overvåker platene som vil oppdage om temperaturen stiger såpass mye at det vil være fare for brann i kasserollen. Om så skjer, så vil sensoren gi en alarm. Om ingenting skjer etter en viss tid, så vil sensoren gi beskjed om at

strømmen til komfyren skal kuttes.

Det finnes to ulike typer komfyrvakter. Den ene kobles til en stikkontakt via en ledning, og den andre skal kobles til det faste elektriske anlegget.

Krav til produktene

I og med at det ikke har blitt utarbeidet noen produktstandard for komfyrvakter, så har det tidligere vært mye rart på markedet. Ikke alle komfyrvakter har fungert like bra som intensjonen var da påbudet kom. Mange har forårsaket falske/uønskede alarmer.

- Før normen trådte i kraft var det også mulig å fjerne sensoren, og dermed kunne man fortsatt bruke komfyren selv om komfyrvakt var frakoblet. Flere typer ga også falsk trygghet fordi de ikke kuttet strømmen i tide før det tok fyr, sier Peter Holms som er salgssjef i finske Safe-ira som er en av de største produsentene av komfyrvakter.

Derfor ble det innført krav om at komfyrvaktene skal tilfredsstille normen NEK EN 50615. Denne kom i begynnelsen av 2015, det vil si litt over fire år etter at påbudet kom. Denne normen stiller krav om at komfyrvaktene skal være testet og oppfylle visse krav, og dette skal være versifisert av et akkreditert testhus.

- I dag kutter komfyrvaktens strømtilførselen til platetoppen hvis man fjerner komfyrvaktens sensor fra opprinnelig posisjon. Dermed blir det ikke mulig å benytte komfyren hvis man prøver å koble fra komfyrvakt, sier Holms.

Blitt bedre?

Og har det blitt bedre med ordningen om at komfyrvaktene skal tilfredsstille kravene i normen?

Peter Holms sier at svaret på det spørsmålet er både ja og nei.

- Det er en liste over komfyrvakter som er godkjent av tredjepart på FG sine nettsider. Men det er jo ikke

Ikke alle er like bra

Foto: Thor Adolfsen

så mange leverandører som står oppført her. Og det selges fortsatt svært mange komfyrvakter som ikke tilfredsstiller kravene i normen. Det er uheldig, sier han.

- For da vet man ikke om de vil slå ut på unødige alarmer eller virke som de skal den dagen det er bruk for dem. At man får installert komfyrvakter som ikke tilfredsstiller kravene i normen kan nok ha og gjøre med uvitenhet – at man rett og slett ikke kjenner til normen.

Ulike typer

Det finnes ulike typer komfyrvakter, og de er inndelt i kategoriene A, B og AB. A er en komfyrvakt som slukker brann. B er en type som kun går i alarm når den detekterer at det snart vil begynne å brenne og AB er en komfyrvakt som både avdekker og slukker brann. Den kutter først strømmen, avdekker brannen og slukker til slutt brannen.

- Det selges ikke mange komfyrvakter av type A. Denne modellen kutter ikke strømmen til komfyren, men slukker brannen. I Norge er ikke dette relevant i og med at det er krav om at komfyrvakten skal kutte strømmen til komfyren før det begynner å

brenne – det vil si at komfyrvakten må være i kategori B, sier Holms.

Når det gjelder kategori B, så er det ulike typer av den på markedet også.

- Noen komfyrvakter reagerer kun på temperatur, andre på tid og strømforbruk over tid. En komfyrvakt med et multisensorsystem, det vil si med flere ulike sensorer er en bedre komfyrvaktløsning enn en som bare kobler ut strømmen på temperatur, sier Peter Holms.

Utbredt i Sverige

Også andre land begynner å interessere seg for komfyrvakter, om enn ikke i et så omfattende omfang som Norge at de har påbudt installasjon.

- I Stockholm skal utleieselskapet Stockholm by som består av fire kommunale leilighetselskaper (Familjebostäder i Stockholm, Stockholmshem, Svenska bostäder og Micasa) installere komfyrvakter i alle nye utleieboliger.

Også i Örebro skal det

monteres slikt utstyr i kommunale boliger (Örebro bostäder). Det samme gjelder på øyen Åland som ligger mellom Sverige og Finland. Der er det forsikringsselskapet Ömsen som installerer komfyrvakter for alle sine kunder, sier Peter Holms.

Foto: Safera

Integrert komfyrvakt i viften.

Bli komfyrvakter installert?

Siden 2010 har det vært krav om at nye boliger og boliger hvor det elektriske anlegget blir oppgradert skal ha montert komfyrvakt. Men blir dette gjort rundt omkring?

Tekst: Synnøve Haram

En ting er funksjonen til komfyrvaktene og hvilke krav som stilles til dem. Noe annet er om de faktisk blir installert rundt omkring i de tusen hjem. Vi tok en telefon til Nelfo som er foreningen som organiserer elinstallatørene her til lands. Og der sier Jon-Steinar Sjøvik Hanstad som er fagsjef elektroteknikk at komfyrvakter blir montert i samtlige nye boliger og i oppussingsprosjekter hvor det elektriske anlegget blir vesentlig oppgradert.

- De fleste installasjonene gjøres i nybygg. Men det er også mange installasjoner i forbindelse med oppgradering av elektriske anlegg i eldre boliger. Og komfyrvaktene skal være del av den faste installasjonen. Det finnes en del platetopper som har tiltaket innebygget, men det er ikke tilstrekkelig. Hvis boligeier flytter og det settes inn nye hvitevarer kan sikkerhetstiltaket forsvinne hvis det ikke er bygget inn i de nye produktene. Det er jo kommet en ny NEK-standard som stiller krav til hvilke egenskaper disse komfyrvaktene skal oppfylle. Det er mange typer å velge mellom, og det har vært vekslende erfaringer, sier han.

Noen av de første som kom på markedet var designet slik at følere kunne tas ned fra veggen og legges i en skuff.

- Dette satt tiltaket effektivt ut av drift. På nye komfyrvakter vil ikke dette være mulig, sier han.

Nelfo har ikke statistikk over hvor mange komfyrvakter som blir installert i løpet av et år, men foreningen har ikke inntrykk av at det slurves med å installere dette utstyret.

Ikke kontroll

Det er ingen form for myndighetskontroll i etterkant av installasjonen på en eldre bolig. Først når DLE foretar tilsyn vil det komme for en dag om det ikke er montert komfyrvakt. Men det kan gå mange år fra installasjonen skulle ha vært på plass til man får «mangellapp» fra myndighetene på dette, og da kan man ha rukket å bytte kjøkken mange ganger.

- Det er viktig å spørre etter dokumentasjon fra installatøren når jobben er ferdig. Dette vil være et garantibevis for at installasjonen

tilfredsstiller myndighetskravene til det elektriske anlegg i boligen din. Du skal også motta en brukerveiledning for produktet, det er viktig å lese denne slik at utstyret også blir brukt på rett måte. Til slutt vil jeg minne om at det er eier og bruker som er ansvarlig for den elektriske installasjonen i sin egen bolig, så ta kontakt med en registrert elinstallatør hvis du skal gjøre arbeidet i det elektriske anlegget, sier Jon-Steinar Sjøvik Hanstad.

Foto: Thor Adolfsen.

GI BRANNFOLKENE EN PAUSE VELG MARKEDETS MEST ANBEFALTE KOMFYRVAKT

Forsikringselskaper stoler på Garo SR3 komfyrvakt. Komfyrvakter reduserer brannvesenets jobb ved å hindre den vanligste årsaken for brann i boliger. Ved å aktivt sikre trygg matlaging og slå av komfyren i god tid før en brann oppstår, er skadene og kostnadene ved komfyrrbranner effektivt eliminert.

GARO SR 3 komfyrvakt

- Enkel og rask installasjon enten oppunder ventilatoren eller på veggen.
- SR3 sensoren gjenkjenner automatisk sin plassering og type platetopp/komfyr.
- SR3 sensoren og strømstyringenheten er forhåndsprogrammert /parret på fabrikk for enklere og raskere installasjon.

FG FORSIKRINGSELSESKAPENES
GODKJENNELSESNEVND

FG-godkjent.
Oppfyller kravene i 50615
og NEK 400:2014.

Vinner 2012
Security Award

SINTEF 2011
Testsuksess

Pro Fire Safety
mark Finland

Brandskyddsfondens
Innovasjonspris

GARO[®]

tel. 32896450 | garo@garo.no | www.garo.no

Powered by **SAFERA**

DSB: Sjekk at komfyrvakten tilfredsstill- kravene

Komfyrvaktene avverger ofte branner på kjøkkenet. Og kvaliteten på de produktene som tilfredsstill-er kravene i normen som kom i fjor har blitt god. Men også DSB ber forbrukerne etterspørre dokumentasjon på at den løsningen som el-installatøren har valgt å montere virkelig tilfredsstill-er kravene i normen.

Tekst: Synnøve Haram

Jostein Ween Grav som er sjefingeniør i Elsikkerhetsavdelingen i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) sier at han får flere rapporter om at komfyrvakter har avverget branner på kjøkkenet.

- Kravet fra 2010 spesifiserte kun at en slik installasjon skulle forhindre overoppheting på platetopp på komfyren. Og mange av de produktene som kom til å begynne med hadde forskjellige metoder og løsninger for å avverge brann, ga feilalarmer og derfor kunne oppfattes som ustabile. Dette skapte mye frustrasjon blant brukerne som også vi i DSB fikk rapporter om. I tillegg ble det tilbudt komfyrvakter som bare hadde tidsur. Dette var ikke etter intensjonene i in-

stallasjonsnormen. Derfor var vi ikke fornøyd med utviklingen på markedet de første årene etter at påbudet hadde trådt i kraft. Men noen av modellene fungerte godt allerede da. Derfor så bestemte vi oss for å se nærmere på hva som gjorde enkelte produkter gode og forsøke å starte opp igjen arbeidet med å utvikle en testnorm for komfyrvakter i samarbeid med produsentene. DSB har gjennom mange år jobbet internasjonalt med å få til en slik standard men arbeidet har strandet. Men nå har vi nå fått produkter på markedet som er stabile og virker som de skal, sier han.

Vente for å se effekt

Foreløpig er det for få enheter som er installert til at statistikken blir god nok til å kunne konkludere med at komfyrvakt forhindrer branner i stor skala.

- Når vi sammenligner de vel 30.000 nye boligene som oppføres årlig med de 2,4 millioner boligene som allerede er i drift, så vil det ta noen år før de fleste koketopper har komfyrvakt. Men allerede i dag får vi ofte rapporter om at komfyrvakter har avverget branner på kjøkken rundt omkring. Så det er ingen tvil om at dette produktet allerede i dag har ønsket effekt, sier Grav.

Han sier også at hvilken type komfyrvakt som installeres når man

pusser opp kjøkkenet neppe er det spørsmålet som står øverst på listen hos folk.

- Men det er viktig å forsikre seg om at installatøren monterer en variant som tilfredsstill-er kravene i normen. Ellers så risikerer man å få et produkt som gir feilalarmer og som er til irritasjon. I tillegg er løsningene forskjellige, så det kan lønne seg å sjekke hva som tilbys. Mange komfyrvakter har for eksempel batteri som må skiftes jevnlig, mens andre ikke trenger det.

Grav understreker samtidig at ingen komfyrvakter er helt frie for feilalarmer.

- Selv vil jeg foretrekke en komfyrvakt som reagerer riktig i 90 % av tilfellene enn en komfyrvakt som oppdager 100% av de farlige situasjonene men gir stadig feilalarmer. Da risikerer man mange feilalarmer om dagen, og det er ikke ønskelig at et sikkerhetsprodukt får et dårlig rykte på seg. Det er viktig at man har tillit til at komfyrvakten fungerer som den skal. Og fungerer ikke produktet som det skal, så skal man ta dette opp med sin installatør. Dette kan være reklamasjonsgrunn, sier Jostein Ween Grav.

Det jobbes også med å utvikle en testnorm for komfyrer med innebygget komfyrvakt, men foreløpig så er man ikke i mål med dette arbeidet.

Egne FG-regler for komfyrvakter

Også forsikringsselskapene vil ha en viss kontroll over hvilke komfyrvakter som skal installeres. Derfor har forsikringsselskapene opprettet en godkjenningsordning basert på NEK EN 50615.

Tekst: Synnøve Haram

Godkjenningsordningen administreres av Forsikringsselskapenes Godkjenningsnevnd (FG). Formålet med FG-kravene er at det kun skal installeres komfyrvakter som virker som de

skal, det vil si at de har tilfredsstillende sikkerhet og funksjon. Blant annet har det som nevnt vært et problem at mange av dem har forårsaket uønskede alarmer.

På nettsidene sine har FG en oversikt over komfyrvaktmodeller som tilfredsstill-er kravene i NEK EN 50615. For å bli FG-godkjent må komfyrvaktene blant annet ha en samsvarserklæring om at kravene i NEK EN 50615 er oppfylt, monterings- og bruksanvisning på norsk hvor det kommer frem at komfyrvakten kan benyttes i henhold til NEK 400 og en erklæring fra et EN 17025-akkreditert laborator-

um hvor det klart går frem at akkrediteringen dekker NEK EN 50615 og at akkrediteringsorganet skal være medlem av European Accreditation (EA).

FG-godkjenningen gjelder i fem år, og det er godkjenningssinnehaveren som er ansvarlig for å søke om å få fornyet godkjenningen.

Godkjenningen kan også trekkes tilbake dersom kravene som ligger til grunn for godkjenningen ikke lenger er oppfylt.

For mer informasjon, se www.fgsikring.no.

Etterlysende skilt og ledelinjer

Smart og rimelig skilting av
rømningsveier.

Kontakt oss på firmapost@firesafe.no /
tlf 09110 for mer info.

Avinor setter ut brann- og rednings- beredskapen på Bodø lufthavn

Falck Emergency AB har fått oppdraget med å drifte brann- og redningstjenesten på Bodø lufthavn fra august i år da Avinor overtar driften av hele flyplassen fra Forsvaret. Det er jo en uvant tanke for de fleste at private aktører skal ha ansvaret for brannberedskap, men reaksjonene utover de som blir direkte berørt av endringen har vært ganske moderate. Og Avinor er åpne på at målet er en billigere driftsmodell enn i dag.

Tekst: Synnøve Haram

Frem til nå har ansvaret for flyplassen i Bodø vært delt mellom Forsvaret og Avinor. I forbindelse med at Avinor overtar det fulle og hele ansvaret 1. august så blir det endringer når det gjelder organiseringen av brann- og redningstjenesten på flyplassen.

Avinor har bestemt at Falck Emergency AB skal ta over ansvaret for denne beredskapen. Avinor sier i en pressemelding at årsaken til at de velger å sette disse tjenestene ut til et eksternt firma har å gjøre med at Samferdselsdepartementet har bedt Avinor om å utarbeide fremtidsrettede, effektive og robuste driftsorganisasjoner. Videre skriver de at Transportkomiteen og Stortinget samtidig har åpnet opp for at private aktører kan spille en større rolle når det gjelder drift av Avinors lufthavner.

Kontrakten med Falck Emergency AB går over to år, med muligheter til to års forlengelse. Avinor sier selv at tiltaket er et ledd i Avinors pågående arbeid for å redusere egne driftskost-

nader og styrke selskapets konkurransevne.

- Tildelingen er en milepæl for Avinor da dette er første gang det blir ekstern leveranse av brann- og redningstjenesten på en av våre lufthavner, sier divisjonsdirektør i Avinor, Margrethe Snekkerbakken i pressemeldingen.

Videre heter det at Falck er valgt etter jevn konkurranse og en samlet vurdering av kvalitet og pris.

- Vi ser frem til et godt samarbeid med Falck. Falck er et av Europas største brann- og redningsselskaper, med god erfaring fra flyplassdrift, så vi har stor tro at denne løsningen vil fungere bra, sier lufthavnsjef ved Bodø lufthavn, Inger-Hilde Tobiassen i pressemeldingen.

Billigere

Guri Høeg Ulverud som er kommunikasjonssjef i Avinor sier til B&S:

- Utsetting av BR-tjenesten i Bodø skjer i forbindelse med at Avinor

overtar et ansvar som vi ikke har hatt på denne lufthavnen før. Avinor ønsker da samtidig å teste ut andre driftsmodeller enn det vi tradisjonelt har hatt. Bodø er første lufthavn i Norge der Avinor skal rulle ut et helt nytt driftskonsept knyttet til blant annet brann og redningstjenesten. For første gang gjøres det avtaler med eksterne leverandører for disse tjenestene. Dette er modeller som er vanlige i utlandet, og som delvis er i bruk på Torp og Rygge. Målet er både at det skal bli mer effektivt og økonomisk. I et overordnet omstillingsprogram skal Avinor effektivisere og spare 1,5 milliard fram mot 2018. Dette er ett av tiltakene, sier hun.

Hun sier videre at Avinor ikke har mottatt mange negative reaksjoner på beslutningen.

- Med unntak av reaksjoner fra ansatte hos Forsvaret som i dag leverer tjenesten, har vi ikke fått noen tilbakemeldinger fra andre brannvesen, sier hun.

Foto: Wavebreakmedia/yayimages.com

FAKTA:

om Avinor

Avinor er et statlig aksjeselskap og finansieres gjennom luftfartssavgifter og salg på lufthavnene. 50 millioner flypassasjerer reiser til og fra Avinors 46 lufthavner hvert år. Oslo Lufthavn er størst, og har alene en årlig trafikk på rundt 20 millioner passasjerer.

Avinor har 3000 medarbeidere som har ansvar for å planlegge, bygge ut og drive et samlet lufthavn- og flysirkningssystem. Dette omfatter tårn og kontrollsentraler, bakketjeneste og utvikling av servicetilbud ved lufthavnene.

Lufteventiler med brannmotstand

Hindrer brannspredning

Securos passive FB-ventiler sørger for nødvendig lufting samtidig som de momentant blokkerer for spredning av brann. Ventilene krever ingen aktivering og har ingen detektorer eller bevegelige deler. Ventilene leveres med brannklasse EI30, EI60 og EI90.

Takfotventil

Brannsikker lufting av loft og tak

Overstrømsventil

Til gjennomføringer i brannklassifiserte vegger inne og ute

Hulromsventil

Ventilert brannstopp for hulrom bak utlektet kledning og i spalter eks. i raft

Luftelukeventil

For lufting i fasader med brannkrav eks. svalgang

Securo as • Neptunveien 6 • 7652 Verdal
Norge • tel +47 99 41 90 00
• fax +47 74 60 29 85 • post@securo.no

WOWReklame AS

De ansatte i Bodø er bekymret for sikkerheten

Når Falck overtar kan det være snakk om at halve staben ikke skal være med videre i den nye organisasjonen. Dette er de ansatte kritiske til, og frykter at det kan gå utover sikkerheten ved flyplassen.

Tekst: Synnøve Haram

Det har ikke vært uttrykt så mye skepsis offentlig til at Falck skal overtar redningstjenestene på Bodø lufthavn den 1. august, med unntak av de som utfører jobben på flyplassen i dag. Avinor er åpen på at utsettningen er et ledd i at de skal spare penger. De ansatte som i dag forvalter brann- og redningstjenestene på Bodø lufthavn sa til www.nrk.no i midten av februar at de var redde for at sikkerheten på Bodø lufthavn ikke skal bli godt nok ivaretatt når Falck

overtar. Dette begrunner de i at Falck har gitt signaler om at ikke alle de ansatte som i dag jobber med brann- og redningstjenestene blir med over i den nye organisasjonen.

- Vi vet allerede nå at staben skal halveres. I ytterste konsekvens kan det gå ut over sikkerheten ved flyplassen, sier tillitsvalgt Svein Arne Pedersen i Norsk Tjenestemannslag til nrk.no.

Usikkerheten for om de har jobb etter 1. august har fått flere til å søke

seg til andre stillinger, og de som skal være med videre er også bekymret for om det er nok kvalifiserte folk igjen til å gjøre jobben. Det er Forsvaret som sysselsetter dem i dag.

Lufthavnsjef Inger-Hilde Tobiassen sier i samme artikkel at det har vært utarbeidet gode kravspesifikasjoner, slik at man har fått inn gode tilbud.

- Og det er også viktig for Avinor å beholde den kompetansen som finnes i Forsvaret, sa hun.

Falck gleder seg til å jobbe på Bodø lufthavn

Falck er verdens største private aktør når det gjelder redningstjenester, og har mange oppdrag i kommuner og på flyplasser både i Danmark og Sverige, samt også i andre land lengre unna. De er stolte over å ha fått oppdraget fra Avinor, og vil ha med seg flest mulig av de ansatte videre.

Tekst: Synnøve Haram

Falck er glade for å ha fått tildelt brann- og redningsdriften ved Bodø lufthavn, og sier i en pressemelding at de har lang erfaring med å jobbe med redningstjenester. Falck er i dag verdens største private aktør når det gjelder redningstjenester, og har ansatte i 45 land. I Danmark har Falck for eksempel ansvaret for redningstjenesten helt eller delvis i 63 av 98 danske kommuner. Falck har også ansvaret for redningstjenesten på flyplassene i Lisboa i Portugal og Rio de Janeiro i Brasil.

I Sverige har Falck ansvaret for

redningstjenesten på Forsmark og Ringhals kjernekraftverk.

- Vi er veldig fornøyd med og stolte over at vi har fått denne tilliten av Avinor. Vi har en utrolig sterk redningsorganisasjon i ryggen og har tidligere erfaringer med arbeid på flyplasser og kjernekraftverk. Vi jobber hele tiden med å utvikle vår virksomhet og vårt personale, og vi ser virkelig frem til å begynne å jobbe videre med redningstjenesten på Bodø lufthavn. Når det gjelder størrelsen på organisasjonen samt hvilke funksjoner som vil inngå, så er dette spørsmål som

Avinor for øyeblikket analyserer og utreder. Falck kommer til å levere den organisasjon og funksjon som Avinor bestemmer seg for. Det finnes i dag en lang og bred erfaring med å drive brann- og redningstjeneste på Bodø lufthavn. For å kunne levere en høy kvalitativ brann- og redningstjeneste til Avinor, kommer vi i størst mulig grad til å tilby dagens personell ansettelse hos oss i Falck, sier Henrik Engqvist som er redningstjenestesjef i Falck Emergency til B&S.

**Klar til bruk -
rengjort, desinfisert og impregnert!**

Systemløsninger for behandling av verneutstyr

- Vaskemaskin og tørketrommel for verneklær, kjemiske beskyttelse drakter, beredskap tepper og åndedrettsvern
- Rengjøringsmaskiner for respiratorer
- Rengjøring og desinfisering maskin for anestesi instrumenter

Sparer mange TIMER med ny brannvern-app

Glem notatblokk, penn, skjema og timer med renskiving. Brannvernrunder kan nå gjennomføres vesentlig mer effektivt med nettbrett.

Tekst og foto:
Bjørn Lønnum Andreassen

Ny "gratis" applikasjon på nettbrett gir langt mer effektivt arbeid med brannvern, lover Ole Johan Kiplesund og Elin Wikmark Darell.

Ole Johan Kiplesund og Stjørdal brann- og redningstjeneste står bak appen de med rette skryter av.

– Ja, den er tidsbesparende i forhold til tradisjonelt brannvern-tilsyn. Nå kan de som bruker appen frigjøre mye tid til viktigere oppgaver. Appen gjør det mulig å bruke bare halvparten av tiden per inspeksjon, sier Kiplesund fornøyd.

Han anslår at 200 timer spares årlig på brannvernarbeid med den nye appen. Stjørdal har 23 000 innbyggere.

Kiplesund leder avdeling for forebyggende og bedyrer å ikke være noen it-mann. Men han liker godt å ha vært med på utviklingen av appen.

– Når vi går sjekk-runder på for eksempel et hotell, er rapporten ferdig når vi takker for oss.

Før hopet det seg opp rapportskrivning, kanskje noen ganger også på kanten av hva lovverket tillater.

Kvalitet

– Kvaliteten på hva vi leverer innen arbeidet med brannvern er viktig. De enkelte avvik har en standardisert tekst. Med den nye appen får vi lett denne teksten inn i rapporten så den holder juridisk, understreker Kiplesund.

Han utesker at appen er utviklet særlig i forhold til paragraf 13 i brannlovgivningen.

– Det er bygg der brann kan få store konsekvenser for liv, helse, miljø og materiell. Med andre ord sykehus, hotell, skoler og barnehager.

Vi får forklart at de som kontrolleres også drar nytte av kortere tidsbruk og raskere rapportering.

– Mottaker kan lettere rekonstruere og huske inspeksjonen når rapporten blir raskere ferdig. Appen kan lastes ned og taes i bruk gratis fra app-store til Apple, og vi håper den utvikles til andre plattformer snart.

Samarbeid

Leder i Værnesregionen IT, Elin Wikmark Darell, bejubler resultatet av samarbeid mellom flere kommuner om appen.

– Utviklingen av denne brannvern-appen er finansiert av fylkesmennene i Trøndelag. Flere kommuner får digitale løsninger som førstevalg. Dermed spares tid og penger, og det er fint at slike smarte løsninger kan deles med andre som ser poenget med å ta appen i bruk, gratis.

Appen vil lett bli oppdatert ved endringer i forskrifter og lover. Foreløpig er appen laget bare for digitale plattformer som støtter Apple, men appen kan videreutvikles til bruk på andre typer.

Vi søker
rett person til

drømmejobben som

SIVILINGENIØR BRANN/ BRANNINGENIØR

- Hos oss vil du få muligheten til å være med å utvikle din egen arbeidsplass. Rette person vil få tilbud om partnerskap i selskapet
- Vårt hovedmarkedsområde er Nord-Norge
- Gode lønnsbetingelser, trivelig arbeidsmiljø
- Hurtig nedskrivning av studiegjeld og særskilt skattefradrag
- Kontoret er lokalisert i Alta, kun 2t flytur fra Oslo

Hovedoppgaver:

- Brannteknisk prosjektering, herunder brannteknisk analyse
- Uavhengig kontroll brannteknisk prosjektering (KPR)
- Uavhengig kontroll av utførelse (KUT)
- Branndokumentasjon

Er du en positiv og handlekraftig person, og kan vise til relevant bakgrunn og praksis, er du velkommen til å søke

drømmejobben

Forventede egenskaper/kvalifikasjoner:

- Kvalifikasjon er utdanning som sivilingeniør brann, evt. branningeniør
- Erfaring fra bruk av digitale verktøy innen brannprosjektering og tegning
- Erfaring som RIBr er å foretrekke

Tar du utfordringen?

søknadsfrist: 08.04.2016

Henvendelse om stillingen kan skje til daglig leder Bengt Slettli, mobil +47 91 63 68 62 eller bengt@totbrann.no
Søknad sendes til alta@totbrann.no

www.totbrann.no

kamchatkayayimages.com

Trehusbebyggelsen i Bergen blir mer brannsikker

Politikerne i Bergen har vedtatt brannsikringsplanen for de omkring 3000 bygningene som er spredt utover 12 ulike trehusområder i byen.

Tekst: Synnøve Haram

Bystyret i Bergen gikk i midten av februar inn for den helhetlige brannsikringsplanen for den tette trehusbebyggelsen som vi skrev om i B&S 5-15. Planen omfatter 34 tiltak som skal gjøre de omkring 3000 bygningene i 12 ulike trehusområder i byen mer brannsikre enn hva de er i dag.

- Dette viser at politikerne tar brannsikring av Bergens unike trehusbebyggelse på alvor, sier brannsjef Johnny Breivik på Bergen brannvesen sine nettsider.

Brannsikringsplanen er utarbeidet av brannvesenet i Bergen sammen med en rekke andre aktører. Blant annet er Byantikvaren, BIR (renovasjon, red.anm.), Bergen brannvesen, etat for byggesak og private planer, trafikketaten, vann- og avløpsetaten, etat for boligforvaltning, det lokale el-tilsyn

(DLE/BKK), velforeninger i den tette trehusbebyggelsen og Bergens næringsråd med.

Ulike tiltak

Byrådet har gitt sin tilslutning til at de 34 tiltakene kan gjennomføres. Noen av tiltakene er allerede godt etablert. Dette gjelder feiing og tilsyn med boliger som har fyringsanlegg. I tillegg fører brannvesenet også tilsyn i boliger som ikke har fyringsanlegg. Det skal også gjennomføres eltilsyn og felles tilsyn mellom brannvesenet og eltilsynet. Brannvesenet oppfordrer også alle som har eldre ildsteder til å skifte dem ut, samt å rehabilitere eldre skorsteiner. Brannvesenet kontrollerer løpende brannventiler og brannhydranter, sjekker fremkommeligheten i gatene i trehusbebyggelsen, merker innsatsveier og oppdaterer og øver på innsatsplaner. Er det utfordrende værmeldinger med for eksempel mye vind, vil bemanningen økes. Brannvesenet informerer beboerne om generell brannhygiene – blant annet at ikke rot og søppel må ligge og slenge, at det er skikkelig tettet i elskap og mellom hus og i smalganger. Det skal også

settes opp et varmekamera på Salhus som forhåpentligvis kommer til å bli etterfulgt av flere i de andre områdene. Det blir også innført fyrverkeriforbud i de tette trehusområdene.

Det jobbes også med å få på plass tilskuddsordninger for brannforebyggende tiltak som beboerne kan søke om. Vann- og avløpsetaten skal også sørge for at det er tilstrekkelig vann til å slukke branner i de tette trehusområdene.

Det er også noe som skal følges opp videre. Blant annet skal det utredes muligheter for å bygge ut brannslangeposter sammen med utbyggingen av det nye og innebygde søppelnett. I områder hvor dette søppelnett fortsatt ikke er utbygget skal muligheten for utplassering av låsbare søppelkasser utredes. Brannvesenet vil også jobbe for å få til direktekobling av brannalarmer til 110-sentralen. Brannvesenet ønsker også å motivere beboerne til å installere slokkeanlegg.

For mer informasjon, se <https://www.bergen.kommune.no/omkommunen/avdelinger/bergen-brannvesen/9505/article-134118>

Brannsikkerhet i nye og eksisterende bygg

Hvorfor går det galt og hvordan få det i orden

Av Anders Sandmæl, daglig leder Dokumentert AS

Brannsikkerhet er eier sitt ansvar etter at bygget er tatt i bruk, dette fremgår av Forebyggendeforskriften. Når eier normalt ikke utfører prosjektering eller utførelse innen noen av disse fag, ligger årsaken et annet sted.

TEK10 er den tekniske veiledningen som alle de som prosjekterer og utfører skal ivareta slik at bygget får den riktige dokumentasjon, kvalitet og funksjoner. Dette er konkretisert i byggets brannstrategi i forhold til brannsikkerhet. Der fremgår spesifikke krav til alt som samlet utgjør den totale brannsikkerhet i bygget ved normal bruk.

Det er byggebransjen som er årsaken til dette samfunnsproblemet, uten at det får konsekvenser for de eller de stilles til ansvar. Denne artikkelen vil vise hvordan dette er mulig og hva eier bør gjøre for å få dette i orden i eget bygg og bidra til at det settes en stopper for denne ukulturen. Det fokuseres på nybygg men alt som omtales er minst like relevant ved ombygning og endringer i eksisterende bygg.

Vedlagte bilde er fra Nordregate hvor alle involverte firmaer hadde bekreftet at alt var riktig prosjektert og montert. Hvis det hadde vært tilfellet hadde ikke en brann fått et slikt utfall. Etterforskningen er ikke avsluttet

så det foreligger pr i dag ikke klarhet i hva som gikk galt. Det er i denne sammenhengen uten betydning for eier har ikke fått den brannsikkerheten som skulle vært ivaretatt i byggeprosjektet, og dokumentert for ettertiden.

Hva vil konsekvensen av en brann bli i ditt bygg? Venter du med å finne ut av det eller vil du ha kontroll og den nødvendige dokumentasjon slik bl.a. myndigheter, forsikringer, ansatte og de som besøker bygget forventer av deg?

Brannsikkerhet – hva er det?

- Brannsikkerhet i denne sammenhengen er en felles betegnelse for følgende anlegg/forhold som samlet utgjør den nødvendige person og verdisikring i nye og eksisterende bygg:
- Brannalarmanlegg
 - Sprinkleranlegg og andre automatiske slukkeanlegg
 - Ledesystemer
 - Nødlys
 - Brannskillende konstruksjoner
 - Branntetting

Foto: Anders Sandmæl.
Nordre gate i Oslo: Et "godt" bevis på at ikke alt var i orden - selv om involverte parter hadde bekreftet at alt var riktig prosjektert og utført...

Totalentreprenører og underentreprenører – vet de hva de holder på med?

De vet godt hva de holder på med i mange sammenhenger og gjør veldig mye bra.

Det er imidlertid i forhold til brannsikkerhet som det syndes mot i de fleste prosjekter.

Det skal skriftlig dokumenteres at funksjonskrav i TEK10 § 2-1 og 2-2 er ivaretatt i prosjektering og utførelse.

TEK10 § 2-1 og § 2-2 = Forebyggendeforskriften

Hadde dette blitt ivaretatt hadde også eier blitt ivaretatt med tanke på brannsikkerhet og dokumentasjon i byggets levetid.

Når dette ikke blir ivaretatt opptrer også foretakene i strid med sin sentrale godkjenning. Tre forhold som er et alvorlig brudd i forhold til den sentrale godkjenningen er:

- Feil i prosjektering eller utførelse som har vesentlig betydning for sikkerhet
- Fravær av kvalitetssikring eller svikt i kvalitetssikring
- Fravær av kontroll eller svikt i kontroll

Når fokus er på FDV for å få en ferdigattest er det i dag ikke noe som sikrer at eier får den nødvendige dokumentasjonen. Men det får konsekvenser når feil oppdages?

Direktoratet for byggkvalitet - Dibk

Det er foretatt en forbedring fra 1. januar ved at flere av de branntekniske fagene er blitt egne områder i for-

bindelse med den sentrale godkjenningen. Sprinkler (brannslukning), brannalarm og ledesystemer. Det gjør det lettere for markedet å se hvilke firmaer som kan gjøre hva. Det er et skritt i riktig retning, men i denne sammenhengen av liten betydning.

Den sentrale godkjenning fås basert på en erklæring om at styringssystemet er dekkende og at foretaket har den nødvendige kompetanse og erfaring. Dagens praksis kan sammenlignes med at førerkort sendes i posten etter at biltilsynet har fått en bekreftelse på at vedkommende kjenner alle regler, har den nødvendige kjøreefaring og ferdigheter til å ferdes i trafikken.

Dibk foretar tilsyn av foretakenes styringssystem og om det brukes, ikke om avsluttede prosjekter oppfyller de funksjons- og dokumentasjonskrav som skulle vært ivaretatt.

Tilsyn fra byggesaksavdelingen – da oppdages vel dette?

Tilsynspersonell utfører tilsyn innen mange fag og kan ikke forventes å ha fagkompetanse. Derfor blir tilsyn et systemtilsyn og liten grad noe som avdekker feil og mangler ved brannsikkerheten. Det er derfor ingen firmaer som får problemer ved å levere mangelfull brannsikkerhet i bygg. De fortsetter å arbeide som før, inntil eiere «våkner» og begynner å stille krav. Eiere får et mangelfullt bygg og aksepterer det. Forstå det den som kan.

Forsikring og FG – har vel kontroll?

Det som gjør dette enda verre i for-

hold til brannsikkerhet er at FG har sertifiseringsordning som er et tillegg til den sentrale godkjenningen.

Dette gjelder de som skal arbeide med prosjektering og montasje av sprinkler og brannalarmanlegg. FG og forsikringsselskapene i Norge stiller ingen krav om at de sertifiserte foretakene skal ivareta alle forutsetningene for sertifiseringen i SAMTLIGE prosjekter de er involvert i. Da blir dette et forhold og en kostnad som velges bort. Eier er igjen taper og får høyere kostnad i ettertid for å få dette i orden.

Når denne fagsertifiseringen heller ikke bidrar til forskriftsmessig brannsikkerhet, bør vel snart noen reagere?

Forsikring følger heller ikke opp eksisterende bygg og egne sikkerhetsforskrifter (forsikringsvilkår) i den grad eier og leietagere bør forvente. Basa-brannen i Tønsberg hadde fått et annet utfall om nytt forsikringsselskap hadde ivertatt dette ved sin gjennomgang i bygget mange måneder før brannen. Brannsikkerheten var ikke dokumentert og kontrollert slik myndigheter og forsikring krever. Her gikk ca. 250-300 millioner tapt og nesten et menneskeliv.

Forsikringsselskapene er ikke flinke nok til å informere om egne sikkerhetsforskrifter, som de færreste leser eller kjenner til.

Brannvesen

– de kan kun forholde seg til eier

Brannvesen fører tilsyn med kun noen av byggene når de er tatt i bruk. Mange eiere får derfor ikke hjelp av

Foto: Anders Sandmæl

Det er trist at eiere av bygg gang på gang må oppleve å miste alt i brann før det avdekkes at prosjekterende og utførende ikke har gjort jobben sin...

brannvesenet til å påvise at alt ikke er i orden.

Forebyggende avdeling har mange oppgaver og bygg de skal følge opp. Det kan gå flere år mellom hvert tilsyn og ikke alt kontrolleres ved hvert tilsyn. Dagens tilsyn er i all hovedsak basert på eiers dokumentasjon. Eier kan derfor ikke tro at alt er i orden om ikke brannvesenet har påpekt at noe ikke er i orden.

Alle disse punktene viser at eier ikke kan forvente at noen bidrar til forskriftsmessig og dokumentert brannsikkerhet. Dette må eier selv gjøre og er pålagt å gjøre det basert på forebyggendeforskriften. Ny utgave gjelder fra 1.1.2016.

<http://www.dsb.no/no/Ansvarsomrader/Brannvern/Fastsettelse-av-forskrift-om-brannforebygging/>

Hva kan og bør enhver eier gjøre?

Denne oversikten gjelder for alle bygg, men i forhold til hjelp fra kommunen er det en frist på 5 år etter at bygget fikk ferdigattest. Det er i denne perioden kommunen har sanksjonsmuligheter overfor entreprenørene.

De forhold som fremgår av denne oversikten er også nødvendig i forhold til forebyggendeforskriften og sikkerhetsforskriften som er en del av forsikringsvilkårene.

1. Alle som har et ansvar i forhold til brannsikkerhet bør ivareta dette for å være sikker på at de ikke har et ansvar på feilaktig grunnlag og en risiko de ikke er klar over. Ville du gått i fengsel fordi entreprenørene ikke har ivaretatt brannsikkerheten i byggeprosjek-

tet eller ha ansvaret for at noen er omkommet?

2. Hvis din overordnede ikke vil at du skal gjøre dette eller ikke tillater at det skjer, er det viktig at du sender en epost til vedkommende med kopi til øverste leder i selskapet. Der refererer du til hva du har fått beskjed om og at det er de som er ansvarlig for brannsikkerheten inntil dette er ivaretatt. På denne måten er det riktig person som er informert og ansvarliggjort. Denne epost kan legges frem ved tilsyn fra brannvesen, forsikringsgjennomgang eller etter en brann.
3. Brannstrategi og branntegninger skal foreligge (brannstrategi er ikke utarbeidet for alle eldre bygg)
4. Få utført en uavhengig kontroll av brannalarm-, sprinkler-, ledesystemer, nødlys og andre slukke-systemer. Det anbefales også for brannskiller og branntetting kontrolleres hvis dette ikke er godt dokumentert. Uavhengig betyr et firma som ikke har hatt ansvar for prosjektering eller utførelse og som har den nødvendige faglige kompetansen.
5. Hvis kontroll er utført tidligere må det bekreftes at den er dekkende. Prosjektering er kontrollert og at vedkommende foretak og kontrollør har den nødvendige kompetanse.
6. Den uavhengige kontrollen vil utarbeide en rapport der det vil fremgå spørsmål og mangler i forhold til hva som skulle vært ivaretatt og dokumentert.
7. Denne rapporten oversendes til

totalentreprenør. Kun til underentreprenør ved delte entrepriser.

Der kreves det en handlingsplan med tidsfrister for å lukke de avvik som er avdekket. Kopi av dette brev med kopi av rapport sendes til ansvarlig søker for tiltaket, plan og bygningsetaten og brannforebyggende avdeling. De som får kopi skal vite om hva som skjer. Myndighetene har samme interesse og mål som eier og vil være en samarbeidspart og ikke motpart i denne situasjonen.

8. Hvis det kommer brannsyn vil dette dokumentet være dokumentasjon på hvorfor eier ikke har det i orden. Det vil uansett komme som avvik i tilsynsrapporten og ledelsen må bidra til å lukke disse.
9. Hvis entreprenøren ikke følger opp henvendelsen eller gir en tilbakemelding som ikke er tilfredsstillende bør en advokat kobles inn i saken slik at videre varsling skjer på riktig måte. Advokaten bør sende sine brev til partene nevnt over men også til Dibk. Dette for at forholdet skal bli koblet opp mot foretakets sentrale godkjenning.
10. Sentral godkjenning som administreres av Dibk er som førerkort. Uten dette stopper det opp siden lokal godkjenning er avviklet. Derfor vil de seriøse firmaene trolig ikke opptre avvisende for det kan og bør få fatale konsekvenser.
11. Det er ikke tilbud eller kontrakt som er styrende på hva som skulle vært levert. Firmaene er ansvarlig for riktig funksjon når bygget er ferdig. De skulle fanget opp dette

- underveis (styringssystemet) og varslet en konsekvens utover det som er avtalt i kontrakten. De må nå levere dette men har ikke lenge krav på å få betalt for å ivareta dette.
12. Utbedring vil måtte skje for eiers eller entreprenør sin regning. Dette inkluderer den nødvendige dokumentasjon. Det er viktig at de uavhengige kontrollører er involvert i prosessen slik at det dokumenteres at det som skjer er riktig og nødvendig.
 13. Når denne prosessen er avsluttet er forebyggendeforskriften også ivaretatt og fremtidige tilsyn vil dreie seg om eiers bruk i bygget.
 14. Når byggesaks- og tilsynsavdelingen i kommunen får stadig flere saker vil de innse svakheten ved dagens tilsyn som går på styringssystem og ikke kvalitet. Derfor er den enkelte eier sitt engasjement med på å bidra til en høyere kvalitet for alle eiere i alle nye prosjekter. Hvor lang tid dette tar avhenger av hvor lang tid det tar før eiere følger opp mangel-full brannsikkerhet etter byggebransjen.
 15. Eiere må innse at denne prosessen er mye enklere og mindre krevende hvis den gjennomføres i forbindelse med overtagelse av prosjektet. Hvis ikke brann-sikkerheten er i orden kan man nekte å overta og kreve dagsbøter inntil alt er i orden. Bygget skal ikke få midlertidig brukstillatelse før brann-sikkerheten er i orden og dermed er det enkelt å nekte å overta. Utbedringer vil gå mye raskere og smidig for noe annet har ingen i byggebransjen råd til. Det er fordi ikke alle penger er utbetalt og entreprenøren har stilt sikkerhet/bankgaranti.
 16. Den negative oppmerksomhet som dette vil medføre i bransjen og i eget foretak er i sterk kontrast til de «festtaler» som ledelsen i entreprenørbransjen normalt kommer med. Brann-sikkerhet og dokumentert kvalitet er ikke temaer i dag men blir det i fremtiden, hos de dyktigste foretakene.
- Det handler om å få det man har betalt for i et byggeprosjekt og som skal sikre mennesker, verdier og arbeidsplasser. Byggebransjen leverer ikke dette før det stilles de riktige og nødvendige krav. Brann-sikkerhet blir et hett tema i 2016.
- For ikke å bare fortelle andre hva

de bør gjøre men også gi et bidrag vil de 10 første firmaene som tar kontakt få 5 timer gratis konsulentbistand.

FAKTA:

Anders Sandmæl har kompetanse og erfaring i forhold til sprinkler og andre automatiske brannslukningsanlegg, brannalarmanlegg, nødlys og ledesystemer samt kvalitetsrevisjon. Dokumentert AS arbeider over hele landet og har derfor inngående kjennskap til brann-sikkerhet i både nye og eksisterende bygg. Selskapet spesialiserer seg på kontroll av prosjektering og utførelse av branntekniske installasjoner. I tillegg er det skrevet artikler i fagpressen om denne problemstillingen gjennom flere år.

Dokumentert AS
anders@dokumentertas.no
94017722

Annonsere: Brann & Sikkerhet

nr. 3.

Materiellfrist:

31.03.16

Utgivelse:

21.04.16

Kontakt:

Bjørn Kjetil
Sagerud,
A2media,
tlf 99 57 01 07

LEVERANDØRGUIDEN

Leverandørguidens undertitler

Adgangskontroll
Alarmoverføring
Batterier
Bekledning
Brannalarmanlegg
Brannører/Porter
Brannbeskyttelse av stål
Branndokumentasjon
Brann- og redningsutstyr
Brann- og røykspjeld
Brann- og røykventilasjon
Brann/røykgardiner
Brannsikring, passiv
Brannskillevegger
Brannsløkkeanlegg
Brannslukkere
Brannsløkkemateriell
Brannstøvler
Brannteknisk rådgivning
Brannteppe
Branntetting
Branntromler
Brannventilasjon
Brannvernmateriell
Brannvernopplæring
Brannøvelse
Detektor røyk/varme
Dørlukkere
Evakueringsutstyr
Elsikkerhet
Grossister
Innbruddsalarmanlegg
ITV/TV-overvåking
Kommunikasjonssystemer
Konsulenter
Kontrollforetak
Kurs og opplæring
Lufteventiler med brannmotstand
Lykter
Lås og rømning
Låssystemer
Maling, brannhemmende
Nødløssystem/Skilt
Nøkkelsafer for brannvarslingsanlegg
Piper og ildsteder
Rømningsdørkontroll
Røykventilasjon
Skadesanering/Restverdiredning
Skumanlegg
Sprinklerfirmaer
Stasjonære sløkkeanlegg
Stiger/Rømningsveier
Talevarsling
Termografering
Vannåke
Varmesøkende kamera
Vinduer
Åndedrettsvern
Andre

Alarmoverføring

ADD:SECURE

Vi bidrar til et tryggere samfunn
gjennom å sikre kritisk kommunikasjon

Østensjøveien 18, 0661 Oslo
Sentralbord: 911 33 700
firmapost@addsecure.no - www.addsecure.no

Brann- og redningsutstyr

EGENES
BRANNTÉKNIKK AS

Nulandsvika 3, 4400 FLEKKEFJORD
Telefon: 38320800
24 t vakttelefon: 48031000
post@egenes.as | www.egenes.as

Brannalarmanlegg

VI SIKRER MOT BRANN!

ICAS
FIRE & SECURITY

for NÆRING, LANDBRUK, BOLIG OG HYTTER
ICAS - Grini Næringspark 15, Postboks 78, 1332 Østerås
Tlf: 67 16 41 50, Epost: salg@icas.no, www.icas.no

Brannalarmanlegg Installatører

Elektro Nettverk Service as

- FG – godkjent foretak prosjektering og installasjon av brannalarmanlegg.
- Autorisert elektroentreprenør Gr.L
- Post og Teletilsynet TIA/KIA.

Agmund Bolts vei 57, 0664 Oslo
Tlf. 22 07 85 30
Email: post@elektronettverk.no
www.elektronettverk.no

Brannsikring, passiv

FIRESAFE / totalleverandør
brannsikring

kontakt oss: firesafe.no, tlf 09 110

Brannrulleporter/gardiner

HABY Norske Sjalusier as

Brannrulleporter, Brann/røyk-
gardiner og røykluker

www.haby.no – Tlf: 69217100

Brannskillevegger

PAROC[®]
FIRE PROOF PANELS

Ubrennbare sandwichelementer
til innervegger og fasader

www.paroc.no - tlf: 99 53 02 70

Brannteknisk rådgivning

FIRESAFE / totalleverandør
brannsikring

kontakt oss: firesafe.no, tlf 09 110

Branntromler

GROVE KNUTSEN

Gneisveien 34, 2020 Skedsmokorset, Berger Næringspark Vest
Tlf: 22 81 26 00, Fax: 22 81 26 01
Landsdekkende forhandlernet.
firmapost@groveknutsen.no www.groveknutsen.no

Om oss: Grove Knutsen, etablert i 1946, er en landsdekkende grossist innen bygg- og industrivarer som leverer arbeidsutstyr som stiger, stillas, lifter, kasser, traller, brannvern, lykter, og mye mer.

Brannvernmateriell

Ernst Nilsen AS

Alfaset 1. Industrivn. 4, 0614 Oslo
Tlf. 22 30 51 50 • Faks: 22 30 51 51
post@ernst-nilsen.no
www.ernst-nilsen.no

Alt innen brannmateriell, kurs og opplæring

GROVE KNUTSEN

Gneisveien 34, 2020 Skedsmokorset, Berger Næringspark Vest
Tlf: 22 81 26 00, Fax: 22 81 26 01
Landsdekkende forhandlernet.
firmapost@groveknutsen.no www.groveknutsen.no

Om oss: Grove Knutsen, etablert i 1946, er en landsdekkende grossist innen bygg- og industrivarer som leverer arbeidsutstyr som stiger, stillas, lifter, kasser, traller, brannvern, lykter, og mye mer.

Brannvernopplæring

NODUS AS
Brannvern opplæring som nettkurs?
Tilpasset *dine* lokale forhold!

Einar Ramsligate 29
6993 Høyanger
Telefon 9924 9924 / 9922 9924
E-post nodus@nodus.no
www.nodus.no

Kurs og opplæring

BRANNKOMPANIE
Kurs, øvelser og veiledning i brannvern

KURS VARME ARBEIDER
7 APRIL, 12 MAI OG 9 JUNI
RØYKDYKKERKURS
20-22 APRIL LÆREPLAN NSO

Påmelding direkte til E.Halvorsen Tlf 918 87 266 eller erik@brannkomp.no
EL SIKKERHETSKURS OG FØRSTEHJELPSKURS MED HJERTESTARTER

FIRESAFE / totalleverandør
brannsikring

kontakt oss: firesafe.no, tlf 09 110

Kontrollforetak

**Norsk
brannvernforening**
Kontroll & Rådgivning as

FG-godkjent sprinklerkontrollfirma

Ensjøveien 16, Pb 6754 Etterstad, 0609 Oslo
Tlf: 23157100
www.brannvernforeningen.no

Lufteventiler med brannmotstand

Lufteventiler med brannmotstand

SECURO
www.secura.no

Securo AS | Neptunveien 6 | 7650 VERDAL
Tlf. 99 41 90 00 | Fax 74 07 46 61 | post@secura.no | www.secura.no

Nødlyssystem/Skilt

SAFEL SIGN
intersign
NORGE AS

Spør oss om sikkerhetsmerking

www.intersign.no - post@intersign.no - Tlf: 56 15 75 80

Piper og ildsteder

Schiedel Skorsteiner AS
Postboks 333
1471 Lørenskog

Tel: +47 21059200
Fax: +47 21059201
www.schiedel.no

Stasjonære slokkeanlegg

FIRESAFE / totalleverandør
brannsikring

kontakt oss: firesafe.no, tlf 09 110

Stiger/Rømningsveier

Gneisveien 34, 2020 Skedsmokorset, Berger Næringspark Vest
Tlf: 22 81 26 00, Fax: 22 81 26 01
Landsdekkende forhandlernet.
firmapost@groveknutsen.no www.groveknutsen.no

Om oss: Grove Knutsen, etablert i 1946, er en landsdekkende grossist innen bygg- og industrivarer som leverer arbeidsutstyr som stiger, stillas, lifter, kasser, traller, brannvern, lykter, og mye mer.

Sprinklerpumper - Brannpumpesystem

RAMCO PUMPE SYSTEMER A/S
LEVERANDØR AV BRANNPUMPESYSTEMER

Postboks 235 Økern, 0510 Oslo
Brobekkveien 80, N-0582 Oslo
Tlf. 23 17 22 80. Fax 23 17 22 75.
www.ramcopumper.no

Sprinklerfirmaer

SPRINKLER TEKNIKK A/S
TOTALLEVERANDØR INNEN BRANN- OG VVS ANLEGG

FG-GODKJENT SPRINKLERFIRMA

Postboks 235 Økern, 0510 Oslo
Brobekkveien 80, N-0582 Oslo
Tlf. 23 17 22 70. Fax 23 17 22 75
www.sprinklerteknikk.no

Utgivelsesplan 2016

Nr.	Materiellfrist	Utgivelse
1	15.01	05.02
2	19.02	11.03
3	31.03	21.04
4	20.05	10.06
5	05.08	26.08
6	09.09	30.09
7	21.10	11.11
8	23.11	14.12

Annonser: Brann & Sikkerhet nr. 3.
Materiellfrist: 31.03.16 Utgivelse: 21.04.16 Kontakt: Bjørn Kjetil Sagerud, A2media, tlf 99 57 01 07

Returadresse:
Norsk Brannvernforening
Pb 6754 Etterstad,
0609 Oslo

B ØKONOMI
ÉCONOMIQUE

NORGE P.P. PORTO BETALT

Vi kan brann og vann

Grove Knutsen er en av Norges ledende leverandører av brann- og industri-vernutstyr. Vi lagerfører blant annet slangetromler, brannposter, kuplinger og slanger. Alle våre produkter har høy kvalitet og lang holdbarhet.

Ebinger slangetromler med manuell eller auto-opptrekk. Stål eller rustfri, med eller uten slange.

Guardman Nitril-gummi og PVC brannslange. EN 4016-4018/DIN 14811.

Nor-, Stortz-, Perrot-, Klo-, og CamLock kuplinger i messing, aluminium eller rustfritt.

Viper Select 1,5" strålerør for industrivern. 115-230-360-475 flush liter/min.

Blue Devil 1,5" strålerør for brannvern. 115-230-360-470 flush liter/ min. NFPA 1964/ UNE EN15182.

Enkle og doble stendere, og Grenrør i flere varianter.

Brannpost Type 2, rød farge, med 30 meter 1" slange.

Eurostigen utfellbar rømningsstige i aluminium.

Eurostigen utfellbar rømningsstige i aluminium med ryggvern. (Et krav over 5 m).

www.groveknutsen.no

GROVE KNUTSEN